

V Bruselu dne 30.11.2020
COM(2020) 777 final

**ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Nastartování cesty ke klimaticky neutrální Evropě do roku 2050

Zpráva o pokroku EU při provádění opatření v oblasti klimatu za rok 2020

{SWD(2020) 298 final}

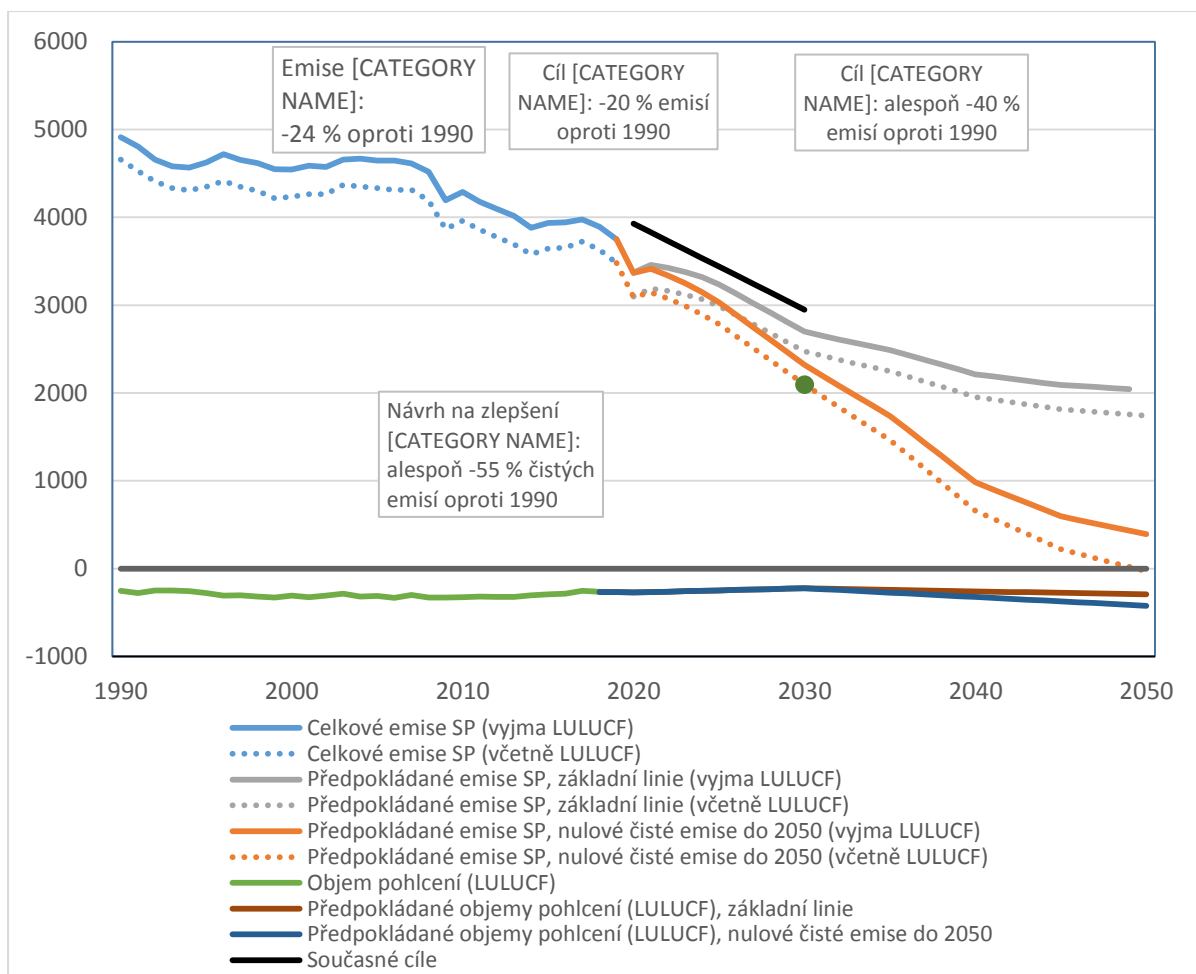
„O dosaženém pokroku není pochyb, nyní však nesmíme usnout na vavřínech. Své úsilí musíme dále zintenzivnit ve všech hospodářských odvětvích. Hnací silou ekologické transformace budou politiky Zelené dohody pro Evropu, které nám umožní rychleji snižovat emise skleníkových plynů, přičemž cílem je do roku 2030 dosáhnout úrovně o 55 procent nižší než v roce 1990. Tato transformace je proveditelná, pokud náš závazek dodržíme a využijeme příležitostí, které oživení nabízí, k nastartování ekonomiky ekologičtějším, odolnějším způsobem a k vytvoření zdravé a udržitelné budoucnosti pro všechny.“

Frans Timmermans, výkonný místopředseda pro Zelenou dohodu pro Evropu

1. PLNĚNÍ MEZINÁRODNÍCH ZÁVAZKŮ EU

I když v roce 2019 hospodářství EU nadále rostlo, emise skleníkových plynů se snížily o 3,7 %.

V roce 2019 se emise skleníkových plynů (včetně mezinárodní letecké dopravy) v EU-27ⁱ podle přibližné inventury skleníkových plynůⁱⁱ snížily o 24 % oproti hodnotám z roku 1990. Včetně emisí a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví z toho plyne čisté snížení emisí o 25 %ⁱⁱⁱ. EU je tedy na dobré cestě k dosažení svého cíle podle Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu, jímž je snížení emisí skleníkových plynů do roku 2020 o 20 %^{iv}. Emise se v roce 2019 snížily ve srovnání s rokem 2018 o 3,7 %. Emise skleníkových plynů v EU tedy byly na nejnižší úrovni od roku 1990. Od roku 1990 do roku 2019 vzrostl kombinovaný HDP EU o 60 %. Intenzita emisí skleníkových plynů v hospodářství, definovaná jako poměr mezi emisemi a HDP^v, klesla na 282 g ekv. CO₂/EUR₂₀₁₅, což je méně než polovina z roku 1990.

Graf č. 1: Celkové emise skleníkových plynů v EU-27 (včetně mezinárodní letecké dopravy) a objem pohlcení v letech 1990–2019, současný cíl do roku 2030 a navrhované zvýšení, předpokládané emise se stávajícími („základní linie“) a dodatečnými opatřeními na období 2020–2050, které jsou nezbytné k dosažení klimatické neutrality („nulové čisté emise“) do roku 2050^{vi}.

Očekává se, že krize COVID-19 povede k nebývalému snížení emisí v roce 2020. Mezinárodní energetická agentura^{vii} předpokládá u celosvětových emisí CO₂ v roce 2020

pokles o 8 %. Monitor uhlíku prováděný mezinárodním výzkumným konsorciem odhaduje, že emise v EU-27 v první polovině roku 2020 klesly o 11 % ve srovnání se stejným obdobím v předchozím roce^{viii}. Zkušenosti z minulosti však napovídají, že pokud politika nepřipraví stimulační opatření směrem k zelené transformaci, může rychlé hospodářské oživení vést k silnému a rychlému zvýšení emisí. První spolehlivé údaje o dopadu COVID-19 na emise v EU budou dostupné ve zprávě za příští rok.

Emise ze stacionárních zařízení ve všech zemích, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi (EU ETS), poklesly dokonce i před pandemií: od roku 2018 do roku 2019 o 9,1 %. Emise, na něž se nevztahuje ETS (jako jsou emise z odvětví nespádajícího do ETS, dopravy, stavebnictví, zemědělství a odpadu), se mezi roky 2018 a 2019 nezměnily. Rok předtím došlo k mírnému poklesu, ale celkově lze říci, že emise z těchto hospodářských odvětví byly po několik let stabilní. Podle předběžných účtů v rámci Kjótského protokolu se snižování čistých kreditů z využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF) mezi lety 2013 a 2017 stabilizovalo v roce 2018.

Emise CO₂ z mezinárodní letecké dopravy v roce 2019 nadále rostly; ve srovnání s předchozím rokem se zvýšily o 3 %, takže rostoucí trend pokračoval. Emise v oblasti letecké dopravy jsou zahrnuty do ETS, v současnosti však existuje omezení na lety v Evropském hospodářském prostoru (EHP). Co se týče emisí z mezinárodní letecké dopravy mimo EHP, tedy letů do zemí mimo EHP a z nich, nejsou tyto emise v současnosti hodnoceny v rámci EU ETS, a to v souladu s ustanovením o dočasném pozastavení ve směrnici. Záměrem bylo poskytnout impuls pro celosvětový tržní mechanismus, program kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (CORSIA). Celkový dopad letecké dopravy na celosvětové klima, také prostřednictvím jiných emisí nebo vlivů než CO₂, je významně vyšší než samotná složka CO₂. Odhaduje se, že radiční účinky jiných plynů než CO₂ byly dvakrát až čtyřikrát vyšší než účinky CO₂, což pro celkový dopad leteckých činností uvnitř EHP odpovídá rozmezí 136–272 milionů tun ekvivalentů CO₂^{ix}. Toto rozmezí plyne z různých stupňů nejistoty, která s ohledem na přesný rozsah různých dopadů nesouvisejících s CO₂ a vzájemných vlivů přetrvává.

Evropská klimatická opatření budou posílena s cílem dosažení nulových čistých emisí v roce 2050 navzdory pandemii COVID-19

Rok 2019 byl pro evropská klimatická opatření významným mezníkem. V prosinci Evropská rada odsouhlasila, že se EU v souladu s Pařížskou dohodou stane klimaticky neutrální do roku 2050. Evropský parlament tento cíl schválil již ve svém usnesení o změně klimatu z března. Aby byla zajištěna klimatická neutralita do roku 2050, předložila Komise Zelenou dohodu pro Evropu jako komplexní víceodvětvový plán pro nasměrování k zelené a spravedlivé transformaci. V zásadě platí, že všechny činnosti a politiky EU by měly vést k tomu, aby EU pomohly dosáhnout úspěšného a spravedlivého přechodu k udržitelné budoucnosti.

V březnu 2020 Komise následně přijala nový návrh evropského právního rámce pro klima, aby byl cíl klimatické neutrality v EU právně závazný. Návrh byl v září pozměněn, aby zahrnul nový cíl na rok 2030 a podpořil zvýšení vnitrostátně stanoveného příspěvku EU v rámci Pařížské dohody z předešlého cíle snížení emisí o alespoň 40 % na alespoň 55 % ve srovnání s rokem 1990. Graf č. 1 znázorňuje předpokládané snížení emisí v EU jednak s ohledem na stávající a plánované politiky a opatření („základní linie“), jednak v případě možné cesty směrem ke klimatické neutralitě s dodatečnými opatřeními, jejichž cílem je snížit čisté emise o 55 %, jak je stanoveno v plánu dosažení cíle v oblasti klimatu („nulové čisté emise“).

Po vypuknutí pandemie COVID-19 na jaře 2020 byly navrženy balíček ozdravných opatření a rozpočet na období 2021–2027 s cílem pomoci EU s obnovou po pandemii a podpořit investice do souběžné zelené a digitální transformace. V červenci 2020 Evropská rada odsouhlasila, že 30 % finančních prostředků ve výši 1,8 bilionu EUR^x by mělo být použito na podporu transformace související s klimatem, čímž se členským státům EU pomůže s řešením jejich výzev v oblasti udržitelnosti a dojde k podpoře zelených pracovních míst a konkurenceschopnosti. Největší potenciál pro vytvoření rychlého hospodářského stimulu v politice v oblasti klimatu a energetiky byl zjištěn v oblastech renovace budov, obnovitelné energie, obnovitelného vodíku a infrastruktury a také čisté mobility, kam patří například elektrická vozidla a dobíjecí stanice, chytré sítě a integrace odvětví energetiky.

Za účelem zajištění jednotnosti stanovuje navrhované nařízení o facilitě na podporu oživení a odolnosti kritéria, která by národní plány na podporu oživení a odolnosti na období let 2021–2023 měly splnit^{xi}. Je potřeba, aby plány byly v souladu s doporučeními pro jednotlivé země stanovenými v cyklech evropského semestru v roce 2019 a 2020, integrovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu, včetně toho týkajícího se spravedlivé transformace. Plány musí zahrnovat investice i reformy, které přispívají k zelené transformaci, což odpovídá cíli v oblasti klimatu pro facilitu na podporu oživení a odolnosti, kterým je 37 % přidělených výdajů. Facilita na podporu oživení a odolnosti propojuje politiky s financováním, které je doplněno klíčovými finančními zdroji umožňujícími Zelenou dohodu pro Evropu, konkrétně se jedná o program InvestEU, fondy soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci, inovační fond a modernizační fond. Program Digitální Evropa podpoří souběžnou zelenou a digitální transformaci.

Tato zpráva poskytuje ilustrativní příklady toho, jak fondy EU přispívají k inovacím šetrným ke klimatu.

Členské státy určí další politiky a opatření k dosažení cílů pro rok 2030

V roce 2019 všechny členské státy připravily své konečné integrované vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu. Plány ukazují, že členské státy ve vytyčování cesty k dosažení cílů v oblasti klimatu a energetiky pro rok 2030 výrazně pokročily, ale stále je třeba vynakládat další úsilí.

Podle souhrnu vnitrostátních odhadů emisí skleníkových plynů se předpokládá, že s provedenými stávajícími vnitrostátními politikami a opatřeními budou v roce 2030 celkové emise v EU-27 o 30 % nižší. Uskutečněním opatření nebo ambicí plánovaných či deklarovaných v konečných návrzích integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu se podle odhadů dosáhne cíle snížení emisí skleníkových plynů v EU o 41 %, dojde tedy k dosažení současného cíle snížení o alespoň 40 %.

Spolupráce s Norskem a Islandem na dosažení cíle pro rok 2030

Norsko a Island se dohodly, že při plnění svých cílů v oblasti snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 40 % ve srovnání s úrovněmi v roce 1990 budou spolupracovat s EU. V kontextu Dohody o EHP budou Norsko a Island od roku 2021 provádět nařízení o „sdílení úsilí“ a nařízení o LULUCF. Norsko a Island se účastní systému EU ETS již od roku 2008.

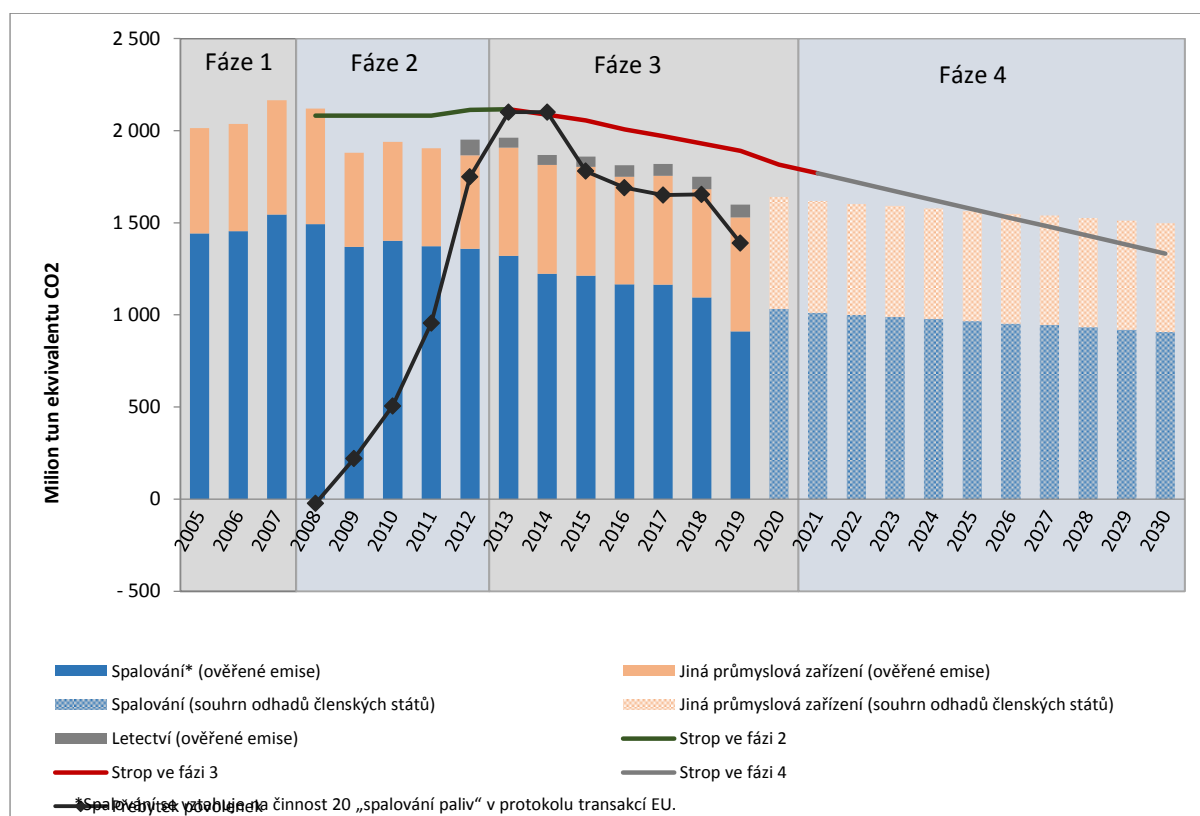
2. EMISE V SYSTÉMU EU PRO OBCHODOVÁNÍ S EMISEMI (EU ETS)

Systém pro obchodování s emisemi (ETS) zahrnuje emise z přibližně 11 000 elektráren a výrobních závodů a také leteckou dopravu v rámci států zapojených do systému a mezi těmito státy.

Odhaduje se, že emise ze zařízení ve všech zemích zahrnutých do ETS v roce 2019 klesly o 9,1 % ve srovnání s rokem 2018. Toto snížení bylo způsobeno zejména změnami v odvětví výroby elektřiny a tepla, kde se emise snížily o přibližně 15 % ve srovnání s rokem 2018. Trend silného snižování emisí během posledních let tedy nadále pokračuje. Ke snížení došlo především díky odvětví energetiky, kde se emise snížily o téměř 15 %, a to v důsledku nahrazení uhlí elektřinou z obnovitelných zdrojů energie a výrobou elektřiny z plynu. Emise z průmyslu se snížily o téměř 2 %.

Ověřené emise z letecké dopravy v roce 2019 mírně rostly, a to o 1 % ve srovnání s rokem 2018.

Graf č. 2 ukazuje historický a předpokládaný vývoj emisí v rámci ETS se stávajícími opatřeními, spolu se stropem a kumulovaným přebytkem povolenek v ETS.

Graf č. 2: Ověřené emise zahrnuté do ETS v období 2005–2019, odhady emisí se stávajícími opatřeními v období 2020–2030 předložené členskými státy, strop ETS ve fázích 2, 3 a 4 a kumulovaný přebytek povolenek ETS v období 2008–2019 (milion tun ekvivalentu CO₂)^{xiii}

Koncem června 2020 činil celkový počet mezinárodních použitých nebo vyměněných kreditů kolem 1,54 miliardy, což představuje více než 96 % odhadu povoleného maxima ve výši 1,6 miliardy. Jen ve fázi 3 (2013–2020) bylo do konce června 2020 vyměněno 480,94 milionu mezinárodních kreditů. Komise každý rok zveřejňuje přebytek z předchozího roku pro rezervu tržní stability, která je v provozu od roku 2019. V roce 2019 přebytek představoval 1,39 miliardy povolenek^{xiii}. Na základě revidovaných právních předpisů ETS pro

fázi 4 (2021–2030) se objem dražeb na rok 2020 snížil o téměř 40 %, tedy o téměř 375 milionů povolenek. V roce 2021 dojde u objemu dražeb k podobnému snížení. Komise v roce 2021 přezkoumá rezervu tržní stability v souvislosti s plánovanou revizí ETS.

Dohoda o propojení EU ETS se systémem ETS Švýcarska^{xiv} vstoupila v platnost dne 1. ledna 2020 a momentálně se realizuje.

Po více než zdvojnásobení v předchozím roce příjmy z dražeb povolenek na evropském trhu s uhlíkem v roce 2019 mírně vzrostly^{xv}. Celkové příjmy získané členskými státy, Spojeným královstvím a zeměmi EHP mezi rokem 2012 a 30. červnem 2020 přesáhly 57 miliard EUR, přičemž více než polovina této částky byla získána v letech 2018 a 2019. V roce 2019 celkové příjmy přesáhly 14,1 miliardy EUR a přibližně 77 % příjmů bylo využito na účely v oblasti klimatu a energetiky nebo se jejich využití v této oblasti plánuje, čímž je podporována zelená transformace.

Příklad 1. Vylepšená technologie snižuje energetickou náročnost vypalovacích pecí s přerušovaným provozem v Itálii

Projekt **LIFE ECONOMICK** v Itálii prokázal technickou a ekonomickou životaschopnost použití nové technologie na vypalovací pece s přerušovaným provozem (nebo mobilní pece) v odvětví sanitární keramiky. Jeho řešení, která snižují tepelné ztráty a optimalizují podmínky spalování, mohou ve velké míře zlepšit energetickou náročnost mobilní pece a dopady na její životní cyklus, přičemž je zachována konkurenceschopnost na trhu a dochází ke zlepšení pracovních podmínek.

©SE.TE.C.SRL

KEY CLIMATE BENEFITS

- **45 % reduction in energy consumption and CO2 emissions** with respect to actual ceramic shuttle kilns on the market.
- At global level, considering only the sectors of sanitary, table and ornamental ware, the use of **ECONOMICK kiln could lead to a reduction of 3.716.544×10exp6 kcal in energy consumption and 897.120 ton CO2 emissions**; in Europe & Turkey respectively 597.984×10exp6 kcal and 145.320 ton.

OTHER ENVIRONMENTAL BENEFITS

- **45% reduction of SOx, HF and dust** stemming from combustion
- **54% reduction of NOx emissions**
- **8-10 % reduction of scrap and raw material consumption**

SOCIO-ECONOMIC BENEFITS

- **Savings in costs for depreciation, energy and raw materials** for any factory that replaces a conventional shuttle kiln with **ECONOMICK kiln**
- **Increased competitiveness for European SME** using only shuttle kilns, keeping the flexibility that allows them to manufacture unique and high-end products
- **Substantial savings for medium and large plants** operating tunnel kilns, which can opt for a shuttle kiln with equal energy costs, offering a wide range of advantages in production planning, organization, quality of end-products and huge savings when sales are low and tunnel is operating with scrap
- **Wellness and health benefits for furnace operators** enjoying less dust, lower room temperature and no need for night shifts where these only served to keep the tunnel running

**Projekt je příkladem toho, jak fondy EU přispívají ke klimaticky příznivým inovacím v odvětvích, na něž se vztahuje systém ETS. Projekt byl financován programem LIFE v letech 2016–2019.*

3. EMISE, NA KTERÉ SE VZTAHUJE ROZHODNUTÍ O „SDÍLENÍ ÚSILÍ“

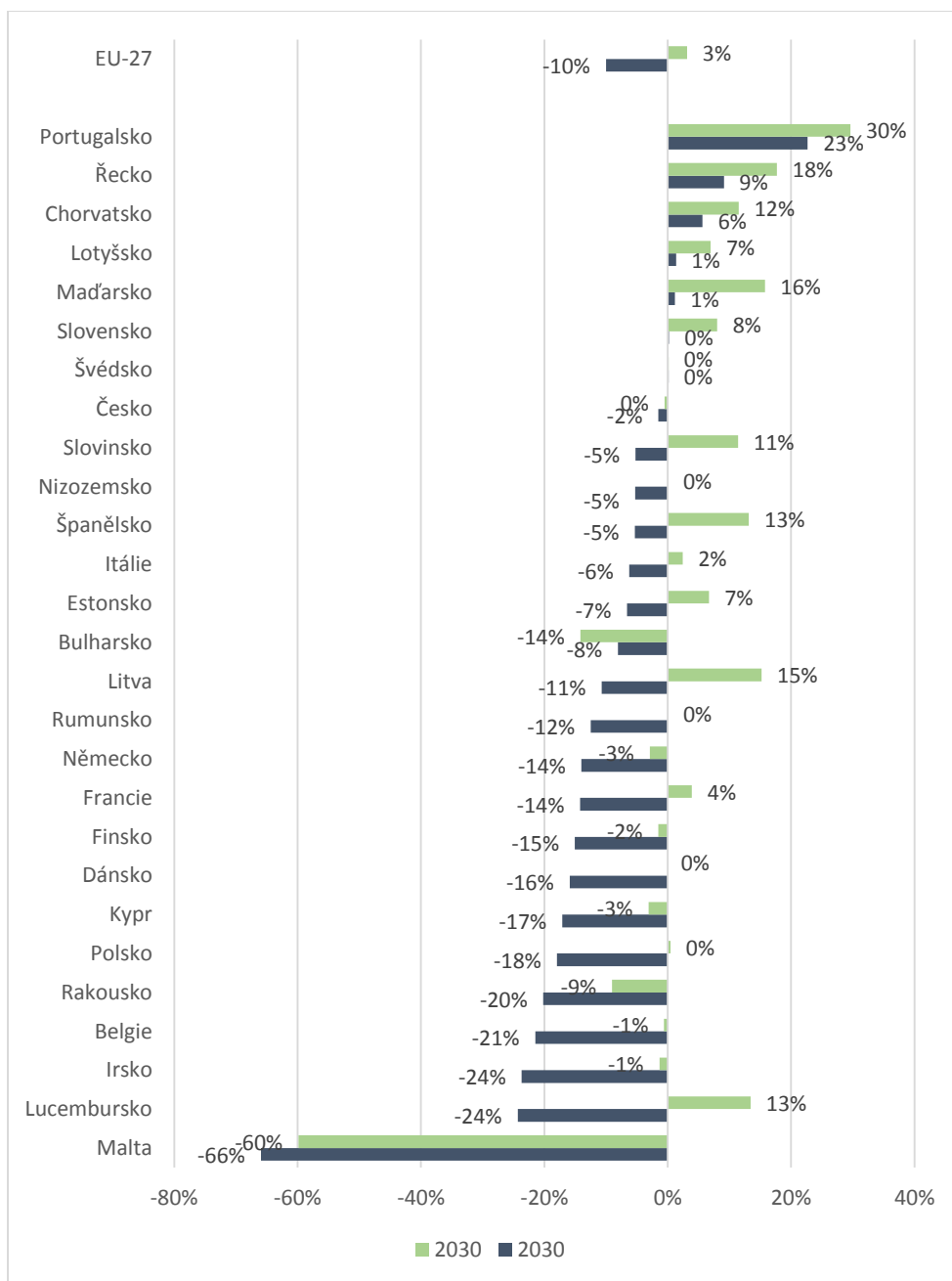
Na emise z odvětví, která nejsou zahrnuta v ETS, s výjimkou emisí a/nebo objemů pohlcení z LULUCF, jako jsou emise z dopravy, stavebnictví, zemědělství a odpadu, se vztahují právní předpisy EU o sdílení úsilí. Rozhodnutí o sdílení úsilí stanoví vnitrostátní emisní cíle

pro rok 2020 vyjádřené jako procentuální změny oproti úrovním z roku 2005. Na tomto základě musí členské státy^{xvi} dodržovat roční emisní limity. Nařízení o sdílení úsilí^{xvii} také stanoví vnitrostátní cíle pro emise na rok 2030. Komise v současné době v rámci nařízení o sdílení úsilí určuje roční emisní přiděly pro každou zemi na období 2021–2030, a to na základě komplexní revize inventur skleníkových plynů.

Pokrok při plnění cílů v oblasti sdílení úsilí

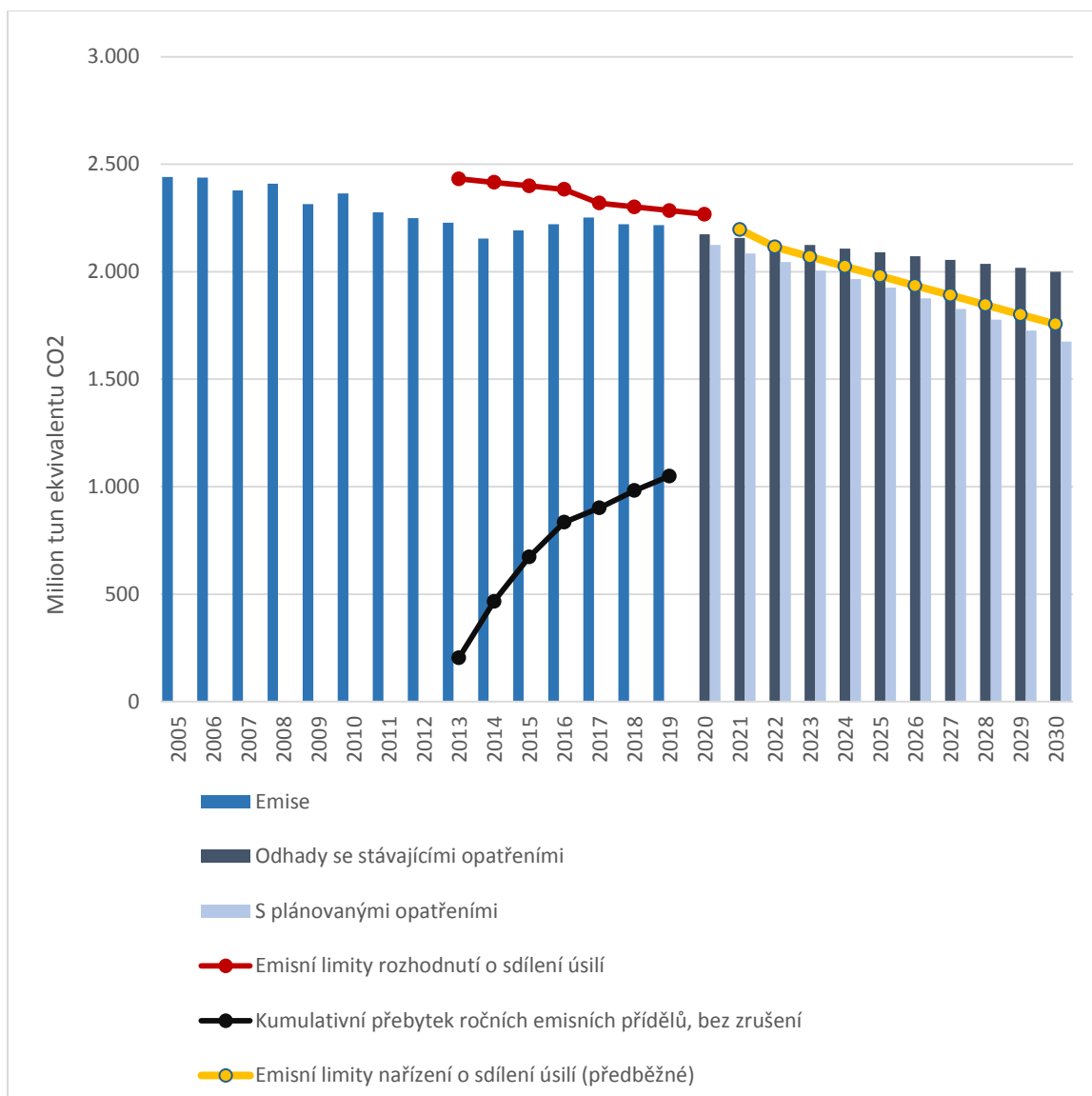
Členské státy plánují, přijímají a provádějí politiky a opatření za účelem dosažení současných cílů do roku 2030 v oblasti sdílení úsilí. Budou-li agregovány aktuálně prováděné vnitrostátní politiky, mohla by EU-27 do roku 2030 snížit emise skleníkových plynů, na které se vztahuje rozhodnutí o „sdílení úsilí“, oproti roku 2005 o 19 %. Tato hodnota je výrazně nižší než celkový cíl snížení emisí o 30 % do roku 2030 oproti roku 2005 podle nařízení o sdílení úsilí. Členské státy však v konečných integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu nastínily, jak lze dosáhnout snížení o 32 % při provádění dodatečných politik. Ve srovnání s aktuálně prováděnými vnitrostátními politikami se jedná o zjevný pokrok. Graf č. 3 znázorňuje rozdíly mezi stávajícími cíli členských států do roku 2030 podle nařízení o „sdílení úsilí“ a jejich vlastní odhady se stávajícími a plánovanými opatřeními^{xviii}.

Aby však členské státy dosáhly současného cíle snížení emisí na úrovni EU o 30 %, budou muset v plné míře provést plánovaná opatření, a to i vzhledem k tomu, že se aktuálně navrhuje zvýšit cíle EU v oblasti klimatu do roku 2030 na snížení emisí skleníkových plynů o 55 %, což je součástí cesty ke klimatické neutralitě do roku 2050^{xix}.

Graf č. 3: Rozdíly mezi cíli podle nařízení o „sdílení úsilí“ na rok 2030 a předpokládanými emisemi^{xx} se stávajícími opatřeními a s opatřeními plánovanými v integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu v procentech emisí v základním roce 2005. Kladné hodnoty znázorňují překročení cílů, záporné hodnoty představují předpokládané cíle, k jejichž splnění nedojde.

Jak ukazuje graf č. 4 níže, od zavedení systému sdílení úsilí v roce 2013 celounijní emise v žádném roce nepřesáhly celkový strop. Emise v EU-27, na které se vztahuje rozhodnutí o „sdílení úsilí“, byly v roce 2019 o 10 % nižší než v roce 2005. Cíl snížení o 10 % na rok 2020 tedy bude pravděpodobně překročen, a to dokonce bez zohlednění dopadů krize COVID-19.

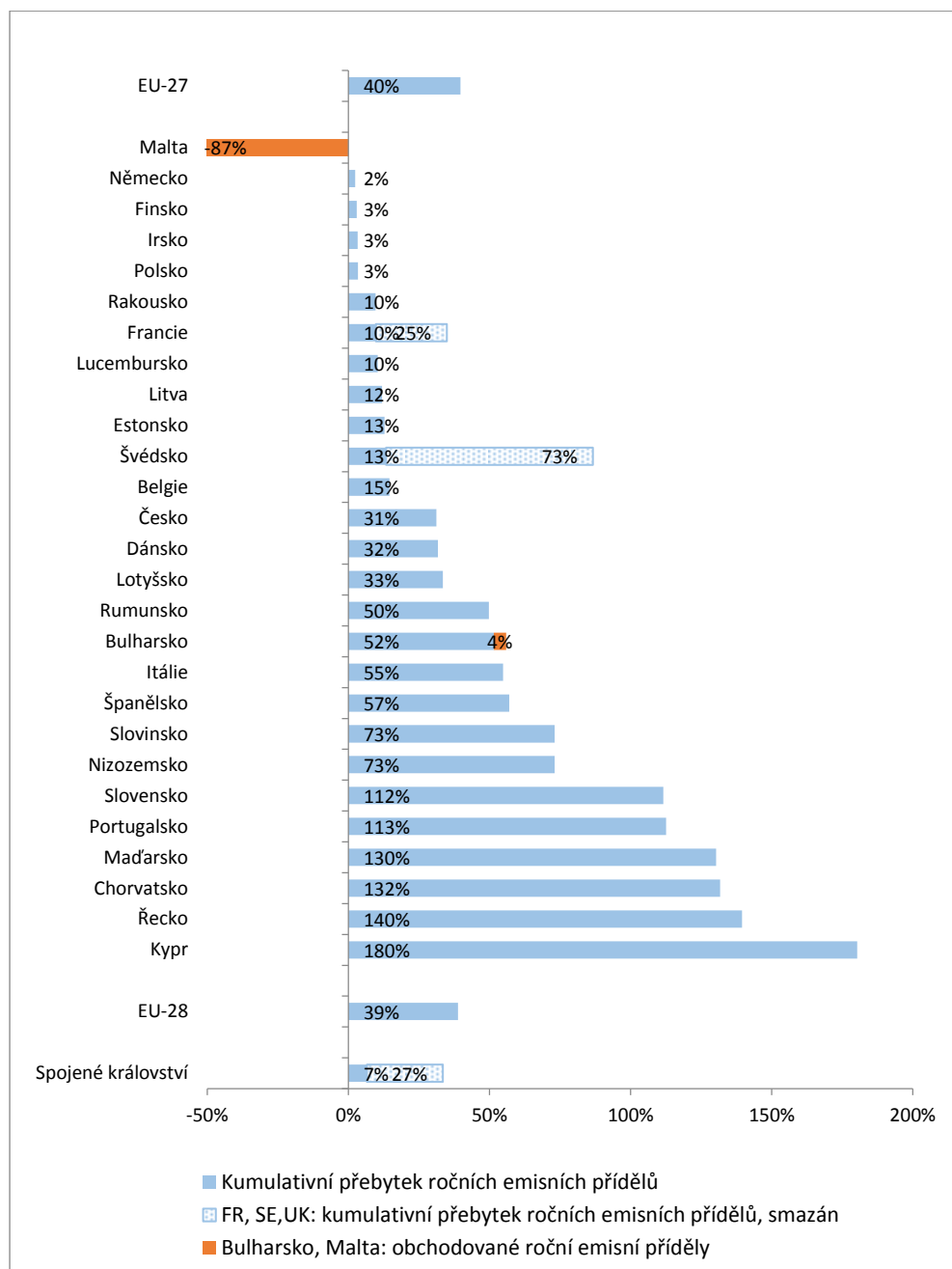
Graf č. 4: Emise v odvětvích, na která se vztahují právní předpisy o sdílení úsilí v období 2005–2030 a roční emisní přiděly, EU-27 (milion tun ekvivalentu CO₂)

Plnění povinností plynoucích z rozhodnutí o sdílení úsilí členskými státy

Všechny členské státy splnily v letech 2013–2017 své povinnosti plynoucí z rozhodnutí o sdílení úsilí. Malta v každém z těchto let překročila své roční emisní přiděly, avšak deficit pokryla nákupem ročních emisních přidělů od Bulharska. V roce 2017 Bulharsko, Estonsko, Irsko, Kypr, Litva, Lucembursko, Německo, Polsko a Rakousko překročily své roční emisní přiděly. Francie, Spojené království a Švédsko smazaly přebytek svých ročních emisních přidělů od roku 2013 do roku 2017 s cílem posílit environmentální vyváženost systému. Stejně jako v předchozích letech Švédsko v daném roce smazalo svůj přebytek ročních emisních přidělů (5,3 milionu tun). V roce 2017 se k němu přidaly Francie a Spojené království, které poprvé smazaly svůj přebytek ročních emisních přidělů, jenž se během předchozích let nashromáždil. Francie smazala 100 milionů tun, tedy většinu svého kumulovaného přebytku (ale ne všechen), a Spojené království smazalo veškerý svůj kumulovaný přebytek představující 112,4 milionu tun. To znamená, že celkem 244 milionů tun přebytku ročních emisních přidělů, což odpovídá jedné pětině teoretického celkového množství, bude těmito třemi státy smazáno na období do roku 2017. Všechny

ostatní členské státy (vyjma Malty) započítaly přebytek přidělů pro případné využití v pozdějších letech. Pro splnění povinností plynoucích z rozhodnutí o sdílení úsilí nebyly použity žádné mezinárodní kredity z mechanismu čistého rozvoje nebo společného provádění.

Cyklus plnění povinností pro rok 2018 probíhá. V roce 2018 překročily emise Malty své roční emisní přiděly o 18 %, proto Malta bude opět potřebovat zakoupit roční emisní přiděly. Emise v deseti dalších členských státech^{xxi} překročily roční emisní přiděly roku 2018 až o 14 %. Tyto členské státy mají přebytky ročních emisních přidělů převedené z předchozích let, které lze použít k zajištění souladu. Kumulativní přebytek ročních emisních přidělů na jednotlivé členské státy v období 2013–2018 je znázorněn v grafu č. 5.

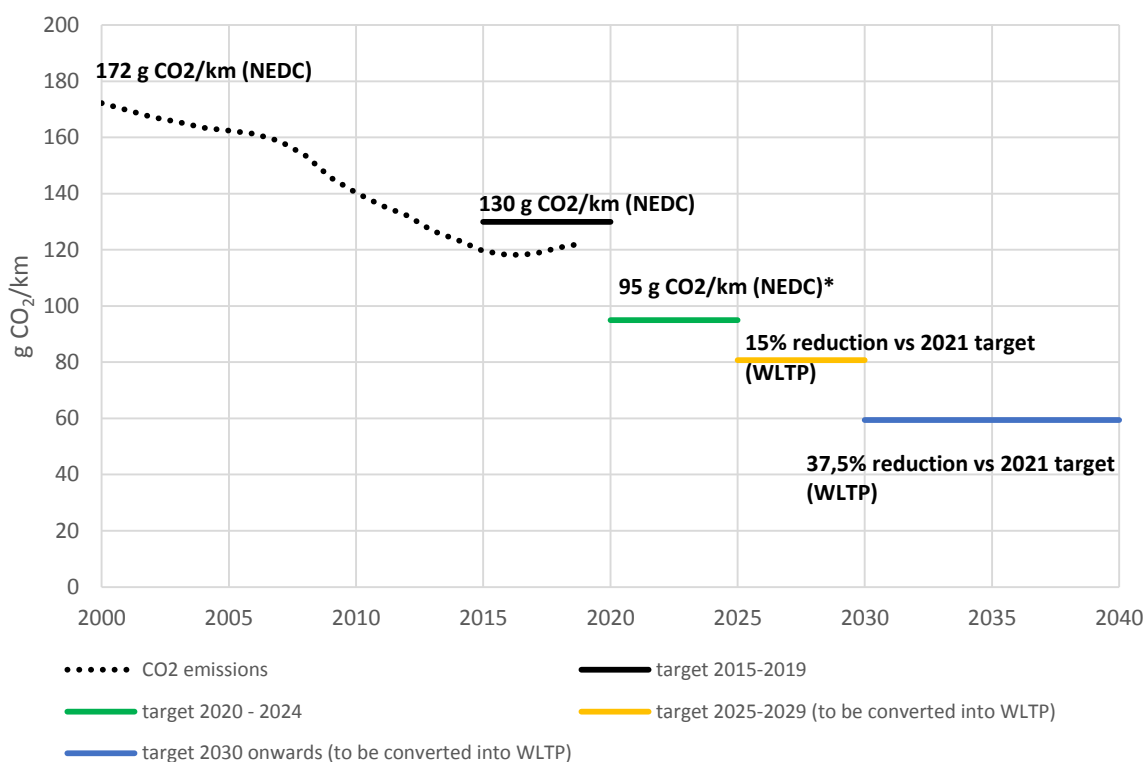
Graf č. 5: Kumulativní přebytek ročních emisních přidělů za období 2013–2018 vyjádřený jako procentuální poměr k emisím v základním roce 2005

Předběžné údaje za rok 2019 ukazují, že situace je podobná jako v roce 2018. Malta překročila své roční emisní přiděly o 18 %, Irsko o 15 % a Lucembursko o 11 %, po němž následuje Estonsko s 9 %. Očekává se, že se v roce 2018 ke skupině členských států, jejichž emise jsou již vyšší než roční emisní přiděly, přidá Česko. V případě čistého schodku používají členské státy mechanismy flexibility uvedené v rozhodnutí o sdílení úsilí (nad rámec započtení a vypůjčení ročních emisních přidělů).

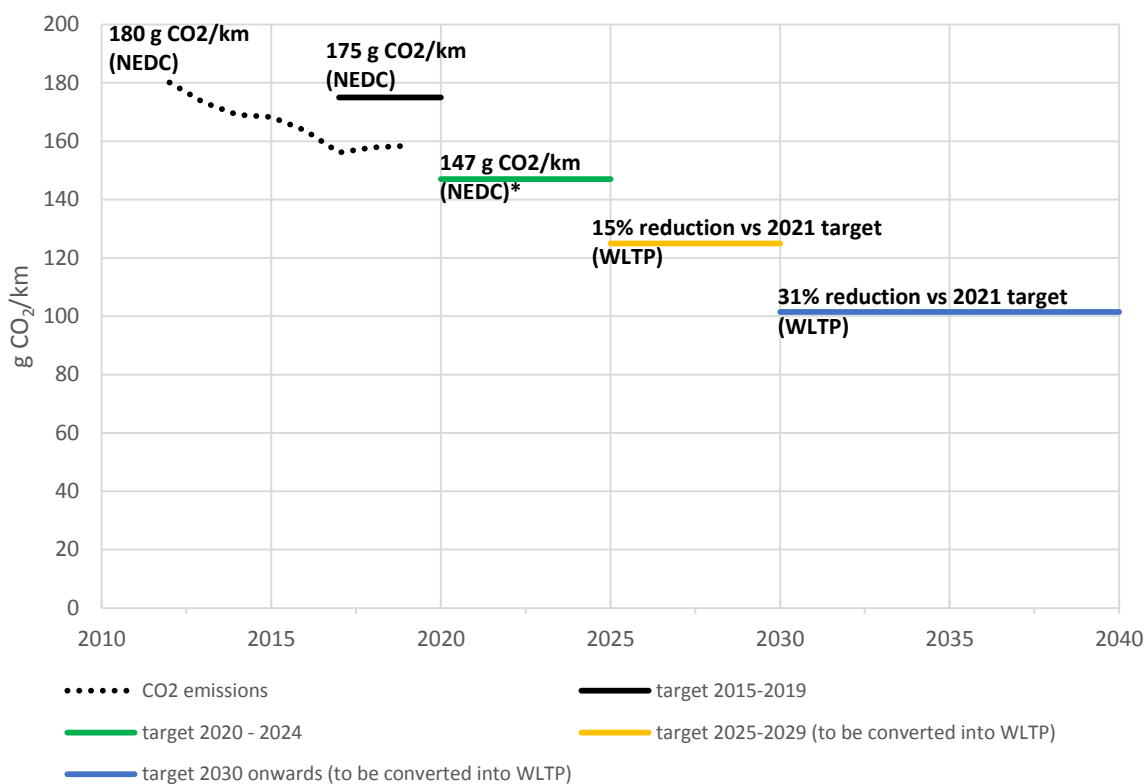
Více než třetina emisí, na které se vztahuje rozhodnutí o sdílení úsilí, pochází z **dopravy**. Po poklesu emisí mezi lety 2007 a 2013 se emise z dopravy v každém z následujících let zvyšovaly a jsou nyní pouze o něco nižší (–2 %) než v roce 2005. Členské státy předpokládají, že se stávajícími opatřeními dojde do roku 2030 pouze k dalšímu mírnému snížení (–5 % v roce 2030 ve srovnání s rokem 2005). Předpokládají však, že při provedení plánovaných politik a opatření se emise z dopravy do roku 2030 sníží oproti roku 2005 o 20 %. Tyto trendy podporují silnou potřebu toho, aby se opatření k obnově v krátkodobém horizontu zaměřila na toto konkrétní odvětví, a podtrhují význam posílených nástrojů politik, které snižují emise z dopravy v rámci ambicióznějšího cíle na rok 2030 ve střednědobém horizontu.

Klíčovými faktory pro snižování emisí ze silniční dopravy jsou **normy pro emise CO₂ pro nové automobily, dodávky a těžká vozidla**. Do roku 2025 budou muset být průměrné emise z nových osobních automobilů o 15 % nižší a do roku 2030 o 37,5 % nižší než v roce 2021, u dodávek se bude požadovat snížení o 15 % do roku 2025 a 31 % do roku 2030 oproti roku 2021. Emise z nových nákladních automobilů budou muset být o 15 % a 30 % nižší než v roce 2019. Normy stanoví počínaje rokem 2025 mechanismy motivující k zavádění vozidel s nulovými a nízkými emisemi na základě referenčních hodnot. Zahrnují rovněž nová ustanovení s cílem zajistit reprezentativnost monitorovaných emisí v reálném provozu. Graf č. 6 znázorňuje, že ačkoli jsou průměrné emise CO₂ na kilometr u nových osobních automobilů a dodávek nižší než cíle stanovené na rok 2019, předběžné údaje za rok 2019 naznačují zvýšení emisí oproti roku 2018. Podle předběžných údajů byly průměrné emise v roce 2019 na hodnotě 122,4 g CO₂/km u osobních automobilů (o 1,6 g víc oproti roku 2018) a 158,4 g CO₂/km u dodávek (o 0,5 g víc oproti roku 2018). To potvrzuje trend z předchozích let. Výrobci vozidel proto budou muset významně snížit emise vyráběných vozidel, aby mohli splnit přísnější cíle, které budou platit od roku 2020.

CO2 emissions and EU fleet-wide targets (cars)

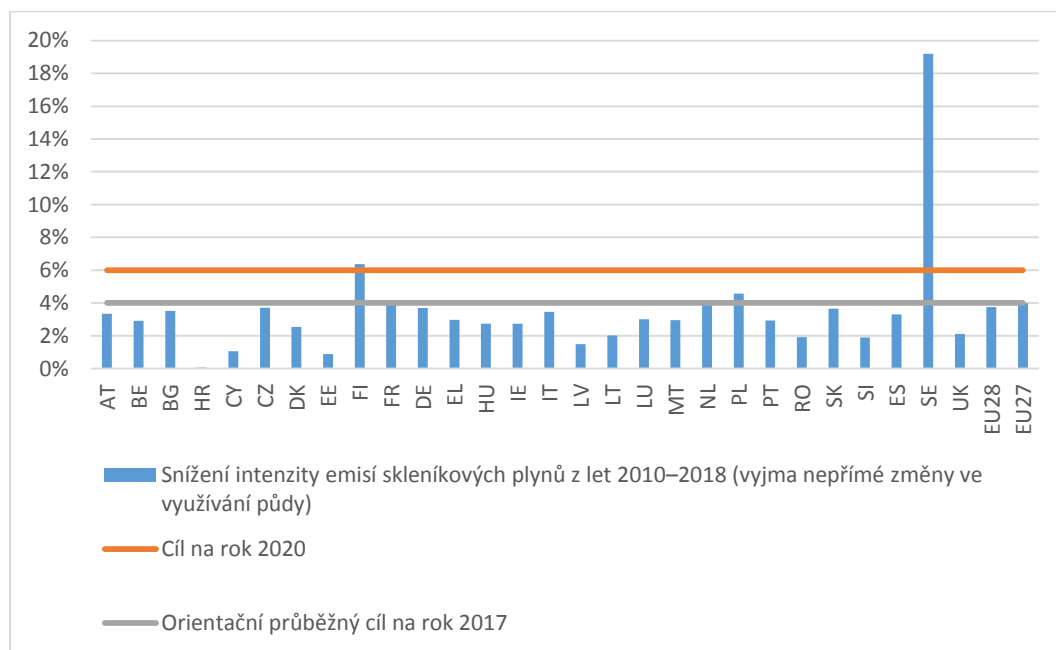

CO2 emissions and EU fleet-wide targets (vans)

Graf č. 6: Průměrné emise CO₂ (g/km) u nově prodávaných automobilů a dodávek ve srovnání se současnými cíli pro vyráběná vozidla do roku 2040^{xxii}

Ke snížení emisí skleníkových plynů z dopravy přispívá **směrnice o jakosti paliv**. Ukládá snížení intenzity emisí skleníkových plynů během životního cyklu paliv o 6 % do roku 2020 ve srovnání s rokem 2010. Průměrná intenzita emisí skleníkových plynů z paliv dodávaných v roce 2018 byla o 3,7 % nižší než v roce 2010, a to na základě údajů z 28 členských států podávajících zprávu (graf č. 7). Dosažený pokrok se v jednotlivých členských státech značně liší, ale téměř všechny by měly urychleně přijmout další opatření, aby bylo zajištěno splnění cíle stanoveného pro rok 2020.

Graf č. 7: Snížení intenzity emisí skleníkových plynů z paliv dosažené dodavateli paliv v EU ve 27 členských státech podávajících zprávu a ve Spojeném království v letech 2010–2018

Emise z **využívání energie v budovách** vykazují určité meziroční variace kvůli změnám v poptávce po vytápění souvisejícím s počasím. V dlouhodobějším horizontu emise vykazují od roku 2005 sestupný trend, který má do roku 2030 pokračovat. Předpokládané snížení emisí odráží dostupnost ekonomicky atraktivních technologií, které snižují poptávku po energii a zlepšují integraci obnovitelných zdrojů. Aby bylo dosaženo klimatické neutrality do roku 2050 a cíle na rok 2030 a také rychlého hospodářského oživení směrem k zelené transformaci, je toto odvětví klíčové, jak je uvedeno ve sdělení „Renovační vlna pro Evropu“^{xxiii}. K urychlení rozsáhlých renovací včetně zvyšování kvalifikace a rekvalifikace pracovní síly bude potřeba více opatření a finančních prostředků^{xxiv}.

Emise jiných plynů než CO₂ ze **zemědělství** byly v roce 2019 na podobné úrovni jako v roce 2005 a očekává se, že se stávajícími opatřeními dojde k jejich mírnému poklesu.

Emise z **nakládání s odpady** se mezi lety 2005 a 2019 snížily o 12 % a tento pokles má dále pokračovat.

Příklad 2. Nová technika snižuje náklady biologické oxidace metanu ze skládek

Projekt **LIFE RE MIDA** poprvé ve středomořském klimatu testoval inovativní techniku s cílem snížit emise metanu za použití mikrobiální oxidace. V rámci projektu byly na dvou pilotních skládkách v Itálii zavedeny biofiltry a biologická okna v plném rozsahu. Mezi klíčové úspěchy patří:

Snížení o více než 2 700 tun ekv. CO₂ emisí prostřednictvím biologické oxidace přibližně 150 000 Nm³ metanu, což odpovídá 37% snížení současných ročních emisí skleníkových plynů těchto dvou pilotních skládek.

Ukázka toho, že náklady na nakládání se zbytkovým bioplynem s nízkou koncentrací metanu mohou být výrazně sníženy. To je obzvláště důležité pro uzavřené skládky, pro něž společnosti zabývající se nakládáním s odpady nevyčlenily dostatečné finanční zdroje, aby se mohly postarat o přetrvávající emise metanu.

©Isabella Pecorini

Mnohé **látky poškozující ozonovou vrstvu** patří k emisím z **průmyslu a dalších odvětví**, na něž se vztahuje rozhodnutí o sdílení úsilí, a mají silný skleníkový efekt. S výjimkou roku 2012 byla spotřeba látek poškozujících ozonovou vrstvu v EU ve smyslu Montrealského protokolu od roku 2010 záporná. EU proto splní své závazky, pokud jde o ukončení spotřeby látek poškozujících ozonovou vrstvu do roku 2020, jak to vyžaduje Montrealský protokol. Tým Komise zabývající se otázkou ozonové vrstvy získal světové ocenění Montrealského protokolu pro úředníky celních a donucovacích orgánů, čímž byla uznána jejich zásadní role při zavádění omezení a zákazu obchodu pro látky poškozující ozonovou vrstvu.

V roce 2019 Komise zhodnotila nařízení o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu^{xxv}. Hodnocení ukazuje, že i když je nařízení při dosahování svých cílů velmi účinné, je možné těchto výsledků dosáhnout účinnějším způsobem. Nový návrh, který nařízení vylepší a přitom zohlední tato zjištění, se plánuje na rok 2021^{xxvi}.

Fluorované plyny (F-plyny) patří do skupiny plynů, které se často používají jako náhrada látek poškozujících ozonovou vrstvu. Mnohé F-plyny jsou však velmi silné skleníkové plyny. Nařízení o fluorovaných skleníkových plynech^{xxvii} upravuje postupné celounijní ukončování používání hydrofluoruhlovíků (HFC) od roku 2015 a další opatření zaměřená na emise F-

plynů s cílem snížit emise do roku 2030 o dvě třetiny ve srovnání s rokem 2014. Na HFC se rovněž vztahuje kigalská změna Montrealského protokolu, která vstoupila v platnost dne 1. ledna 2019.

Příklad 3. Odborníci z odvětví se spojili ohledně zdrojů alternativních chladiv

Evropské nařízení o F-plynech podporuje přijetí alternativ k chladivům HFC s vysokým potenciálem globálního oteplování. Prostřednictvím výukového programu „Refrigerants, Emissions And Leakage“ **(REAL) Alternatives 4 LIFE** poskytují skupiny z odvětví společnými silami informace o bezpečném využívání alternativ, jako jsou amoniak, uhlovodík, oxid uhličitý a jiná chladiva s nízkým potenciálem globálního oteplování. Zdroje vypracované jako součást projektu nabízejí inovativní kombinaci elektronického učení, školicích materiálů pro osobní školení, praktických cvičení, hodnocení a elektronické knihovny s výukovými zdroji.

Projekt REAL Alternatives 4 LIFE staví na úspěšných izolačních přístupech projektů REAL Skills Europe a REAL Zero. Projekt byl připraven konsorciem partnerů z celé Evropy, spolufinancován ze strany EU a zahrnoval vzdělávací a profesní instituce a také subjekty zastupující zaměstnavatele.

Emise F-plynů se mezi lety 1990 až 2014 téměř zdvojnásobily ve srovnání se všemi ostatními skleníkovými plyny, u nichž došlo ke snížení. Díky právním předpisům EU v oblasti F-plynů se však emise od roku 2015 snižují, zejména díky snížení emisí HFC. Údaje za rok 2019 ukazují, že dodávka F-plynů se z hlediska dopadu na klima snížila o 20 % a z hlediska množství se ve srovnání s rokem 2018 zvýšila o 17 %. V roce 2019 bylo celkové množství uvedené na trh v rámci režimu kvót EU o 2 % nižší než maximální povolené množství^{xxviii}. To odráží posun směrem k plynům s nižším potenciálem globálního oteplování a ukazuje, že nařízení efektivně snižuje emise F-plynů.

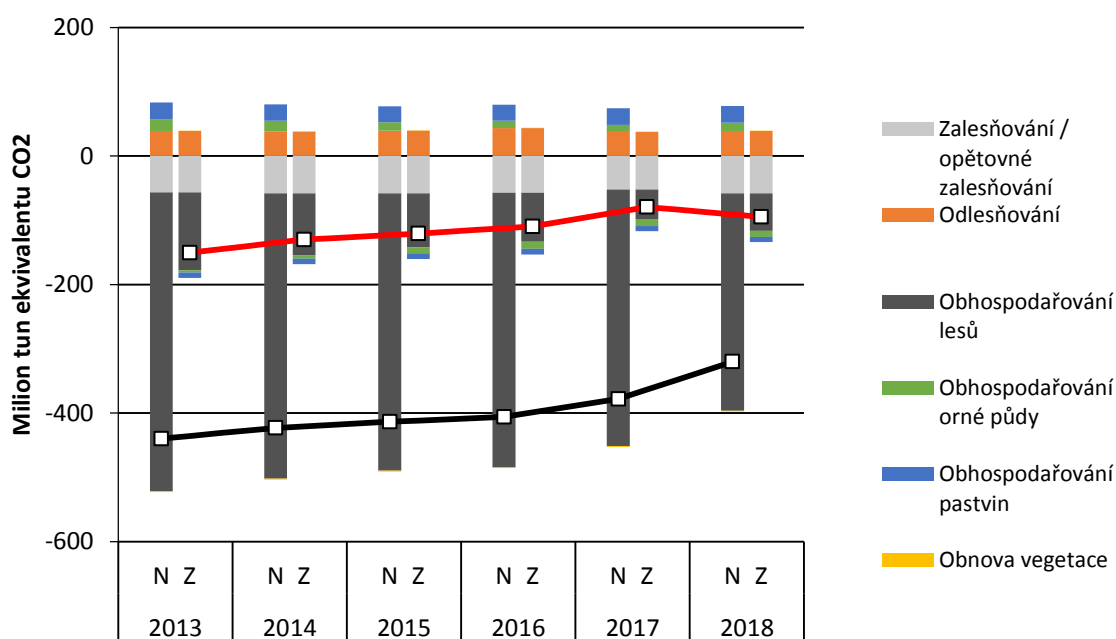
Komise v roce 2021 plánuje přezkum nařízení o F-plynech s cílem zlepšit pravidla EU^{xxix} při zohlednění zjištění ze tří zpráv Komise, které byly přijaty v roce 2020 a zabývají se alternativami k fluorovaným plynům ve speciálním zařízení^{xxx}, a dostupnosti hydrofluoruhlovodíků na trhu EU. Během roku 2020 se Komise kromě toho nadále zaměřovala na předcházení ilegálnímu dovozu hydrofluoruhlovodíků, na které se režim kvót nevztahuje.

4. VYUŽÍVÁNÍ PŮDY, ZMĚNY VE VYUŽÍVÁNÍ PŮDY A LESNICTVÍ

Při využívání půdy, změnách ve využívání půdy a v lesnictví (LULUCF) mohou emise CO₂ vznikat, ale mohou být také z ovzduší pohlcovány. Členské státy EU se zavázaly, že od roku 2013 do roku 2020 zajistí, aby emise skleníkových plynů a jejich pohlcování díky dodatečným opatřením v tomto odvětví byly započítány do jejich cíle pro snížení emisí podle Kjótského protokolu. Dodatečné opatření se určuje prostřednictvím uplatnění pravidel započítávání na hrubé emise a údaje o pohlcení související s činnostmi, jako je zalesňování, o nichž každý členský stát každoročně podává zprávu ve zvláštní inventuře.

Graf č. 8 zobrazuje, že „nahlášené“ emise a objemy pohlcení EU na danou aktivitu v období 2013–2018 vytvořily průměrný propad –396 mil. tun ekvivalentu CO₂, tedy čisté pohlcení. Nahlášené čisté pohlcení se mezi lety 2013 a 2018 snížilo z –440 mil. tun ekvivalentu CO₂ na –319 mil. tun ekvivalentu CO₂. Při uplatnění zvláštních účetních pravidel pro Kjótský

protokol vytvořil „započtený“ zůstatek EU za období 2013–2018 průměrný roční propad (nebo kredit) –114,1 mil. tun ekvivalentu CO₂. Započtené čisté kredity se mezi lety 2013 a 2017 snížily z –150,3 na –79,3 mil. tun ekvivalentu CO₂ a v roce 2018 došlo k mírnému zvýšení na –94,6^{xxxii}. Tato množství pro EU zahrnují jak „povinné“, tedy zalesňování / opětovné zalesňování, odlesňování a obhospodařování lesů, tak „volitelné“ činnosti v rámci Kjótského protokolu^{xxxiii}.

Graf č. 8: Nahlášené (N) a předběžně započtené (Z) emise a pohlcení v rámci Kjótského protokolu, druhé kontrolní období, EU-27^{xxxiii}.

Výše popsané snížení čistých kreditů je do velké míry výsledkem klesání kreditů nebo

Projekt **LIFE Peat Restore** se zaměřuje na zavodňování znehodnocených rašeliníšť v Polsku, Německu, Estonsku, Lotyšsku a Litvě o ploše 5 300 hektarů, aby došlo k obnově jejich přirozené funkce, kterou je propad uhlíku. V rámci projektu dojde ke zdokumentování, analýze a srovnání emisí a ukládání skleníkových plynů, úrovně vody a také volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (fauny a flóry). Kromě toho budou vypočítány možné dopady zavodňování na klima, pokud jde o odhad objemu emisí, jejichž vzniku bylo zabráněno.

přeměny kreditů v debety po úhradách za lesní hospodářství, jako je tomu například v Česku, Dánsku, Francii, Chorvatsku, Litvě, Lucembursku a Slovinsku. Hlavním důvodem je nárůst těžby.

Příklad 4. Zavodňování znehodnocených rašelinišť snižuje emise

K vyšším emisím přispěly i přírodní škodliví činitelé. Kůrovec významně zasáhl lesy v Česku, čímž způsobil velký nárůst nahodilé těžby. Ojedinelá narušení, ke kterým patří přírodní požáry, zasáhla v roce 2016 lesy na Kypru a v roce 2017 v Itálii a Portugalsku, což vedlo k debetům za daný rok a návratu k „normálním podmínkám“ v roce 2018.

V souvislosti se změnou klimatu však lze předpokládat, že události způsobené přírodními škodlivými činiteli budou stále častější. Vývoj trhu bude záviset především na hospodářském kontextu. Očekává se, že v důsledku politik, které vstoupí v platnost v roce 2021, bude přibývat iniciativ týkajících se nahrazování materiálů a používání dřeva jako zdroje energie a rovněž programů zalesňování a obnovy lesů. Je třeba dbát na to, aby byly provedeny v souladu s příslušnými ekologickými zásadami řízení, které zvýší budoucí odolnost lesů proti požárům, suchu a dalším škodlivým činitelům souvisejícím s klimatem a rovněž pomohou odvrátit úbytek biologické rozmanitosti.

Podle předběžných odhadů učiněných s využitím účetních pravidel pro druhé kontrolní období Kjótského protokolu, Finsko, Kypr, Litva a Nizozemsko vykazují čisté debety LULUCF menší než 1 mil. tun ekvivalentu CO₂ ročně. Pro Česko, Lotyšsko a Slovinsko se předpokládají vyšší úrovně debetu (1,5, 2,4 a 3,2 mil. tun ekvivalentu CO₂ ročně).

Rámec politiky EU v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 integruje emise a jejich pohlcování v oblasti půdy za rok 2021 s využitím souboru účetních pravidel upravených podle Kjótského protokolu. Nařízení o LULUCF^{xxxiv} požaduje, aby každý členský stát zajistil, že započtené emise z využívání půdy budou zcela kompenzovány rovnocenným ekvivalentem pohlcení CO₂ z atmosféry prostřednictvím opatření v této oblasti. Aby bylo toto nařízení použitelné, členské státy předložily revidované vnitrostátní plány započítávání pro lesnictví, včetně navrhovaných referenčních úrovní pro lesy. Komise analyzovala revidované návrhy, konzultovala expertní skupinu LULUCF a širokou veřejnost a zabývala se problémy prostřednictvím oprav ze strany členských států nebo přepočtení ze strany Komise. Nařízení v přenesené pravomoci, kterým se stanoví referenční úrovně členských států pro lesy na období 2021–2025, přijala Komise dne 28. října 2020.

5. FINANCOVÁNÍ OPATŘENÍ V OBLASTI KLIMATU

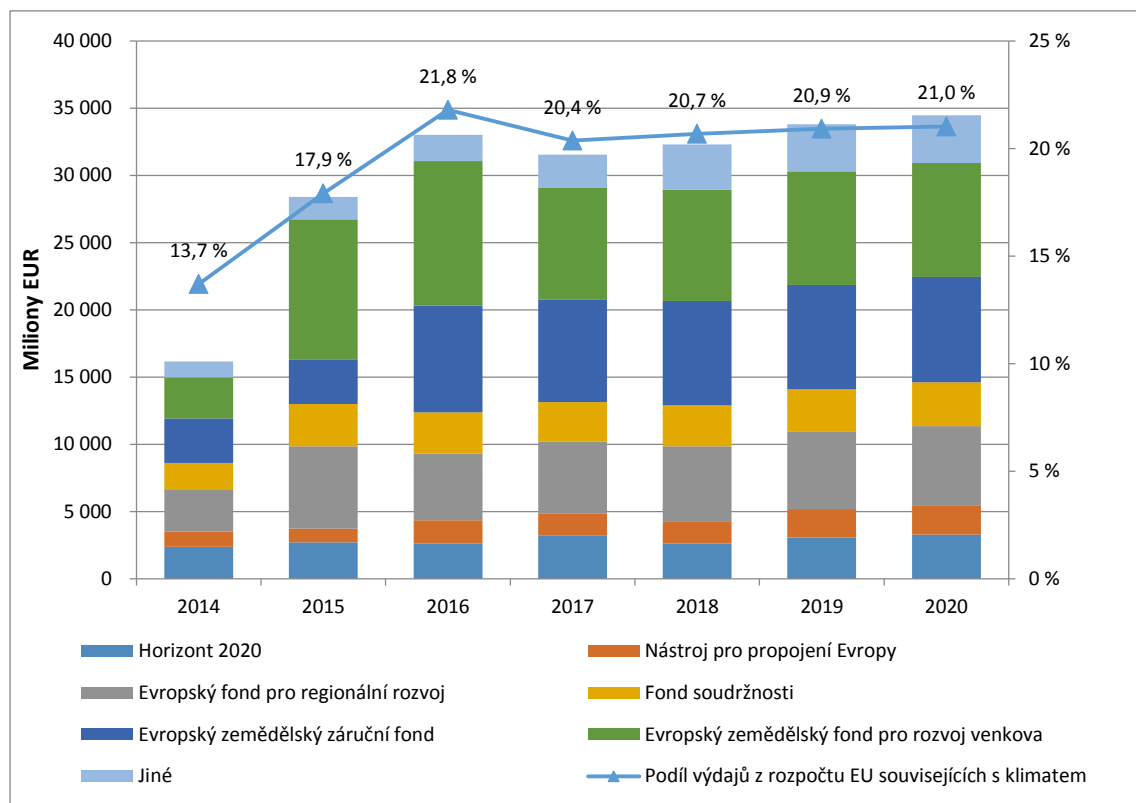
Začleňování politik v oblasti klimatu do rozpočtu EU

Splnění cílů Zelené dohody pro Evropu bude vyžadovat výrazně vyšší investice a bude se nevyhnutelně opírat o zapojení soukromého sektoru, čímž se velké investice nasměrují do zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně. K poskytnutí správných investičních signálů a předvídatelnosti pro investory, k proměně výzkumu na investiční příležitosti a inovativní firmy a k uvedení nezbytných klimatických opatření na trh budou potřeba nové politické nástroje a finanční mechanismy, radikální obchodní modely a služby a společenské inovace.

Odhaduje se, že dosažení stávajících cílů EU v oblasti klimatu a energetiky na rok 2030 si vyžádá zvýšení ročních investic souvisejících s výrobou a využíváním energie v období 2021–2030 v průměru pouze o něco více než jeden procentní bod HDP ve srovnání

s předchozím desetiletím, konkrétně se jedná o zvýšení o přibližně 260 miliard EUR ročně. Aby se cíl snížení emisí skleníkových plynů zvýšil o alespoň 55 %, znamenalo by to zvýšení této částky na přibližně 350 miliard EUR ročně. V odvětví dopravy a bydlení je potřeba přibližně třetina těchto dodatečných investic. Veřejný a soukromý sektor budou muset tyto dodatečné investice mobilizovat. Aby Komise podpořila členské státy, navrhla v rámci Zelené dohody investiční plán Zelené dohody pro Evropu. Dohoda dosažená na červencovém zasedání Evropské rady předpokládá, že alespoň 30 % příštího dlouhodobého rozpočtu EU (víceletý finanční rámec a Next Generation EU) by mělo být vyčleněno na opatření v oblasti klimatu, aby došlo ke zvýšení současné 20% úrovně stanovené na období 2014–2020. Nejnovější dostupné údaje v grafu č. 9 ukazují, že takové výdaje v roce 2020 představovaly 21 % rozpočtu a během celého období celkem přibližně 210 miliard EUR.

Plán rovněž pomáhá mobilizovat soukromé investice prostřednictvím cílených finančních nástrojů, jako jsou záruky EU a kapitálové financování Evropské investiční banky. Kromě toho bude zřízen Fond pro spravedlivou transformaci s cílem podpořit regiony, které jsou ve velké míře závislé na činnostech s vysokými emisemi uhlíku, například prostřednictvím přístupu k rekvalifikačním programům a pracovním příležitostem v nových hospodářských odvětvích.

Graf č. 9: Výdaje z rozpočtu EU související s klimatem, 2014–2020 (v milionech EUR a procentních podílech rozpočtu EU)

Udržitelné financování

Nezbytná pro dosažení klimaticky neutrální EU bude zásadní změna struktury investic ve střednědobém až dlouhodobém horizontu. V rámci legislativního prostředí přizpůsobuje EU svůj rámec pro finanční a kapitálové trhy výzvám, které přináší změna klimatu.

S cílem integrace udržitelnosti do kapitálových trhů pokračovala EU se zaváděním akčního plánu z roku 2018:

- pozměněné nařízení o referenčních hodnotách zavádí novou kategorii, tzv. referenční hodnoty EU spjaté s klimatem, tedy referenční hodnotu EU pro transformaci hospodářství spjatou s klimatem a referenční hodnotu EU navázanou na Pařížskou dohodu, a také zveřejňování informací týkajících se udržitelnosti pro všechny referenční hodnoty;
- nařízení o taxonomii zřizuje rámec k usnadnění udržitelného investování;
- nařízení o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb;
- změny stávajících aktů v přenesené pravomoci v rámci směrnice AIFMD^{xxxv}, SKIPCP^{xxxvi}, Solventnost II, MiFID^{xxxvii} II a směrnice o distribuci pojištění^{xxxviii} s cílem integrace faktorů, rizik a preferencí udržitelnosti do organizačních požadavků a provozních podmínek u příslušných subjektů finančního sektoru a také do dohledu nad produktem a procesů řízení.

V rámci Zelené dohody pro Evropu Komise zahájila a urychlila přípravné procesy pro obnovenou strategii pro udržitelné finance s cílem posílit základ pro udržitelné investování, zvýšit ekologické investiční příležitosti a plně řídit rizika v oblasti klimatu a životního prostředí.

Výzkum a inovace (Horizont Evropa)

Pro opatření v oblasti klimatu jsou zásadní výzkum a inovace. Proto je důležité zajistit odpovídající financování a podnítit nutné investice do výzkumu a inovací, které podpoří průlomové technologie, uvedení na trh a zavádění převratných řešení potřebných k dosažení cílů EU v oblasti klimatu.

Výzva Zelené dohody pro Evropu v rámci výzkumného a inovačního programu Horizont 2020 s rozpočtem ve výši jedné miliardy EUR má za cíl nastartovat naléhavě potřebná opatření v oblasti klimatu, která podpoří cíle Zelené dohody. Evropská rada pro inovace^{xxxix} kromě toho udělila více než 307 milionů EUR 64 průlomovým startupům a malým a středním podnikům, které přispívají k cílům strategie Zelené dohody pro Evropu a plánu na podporu oživení Evropy.

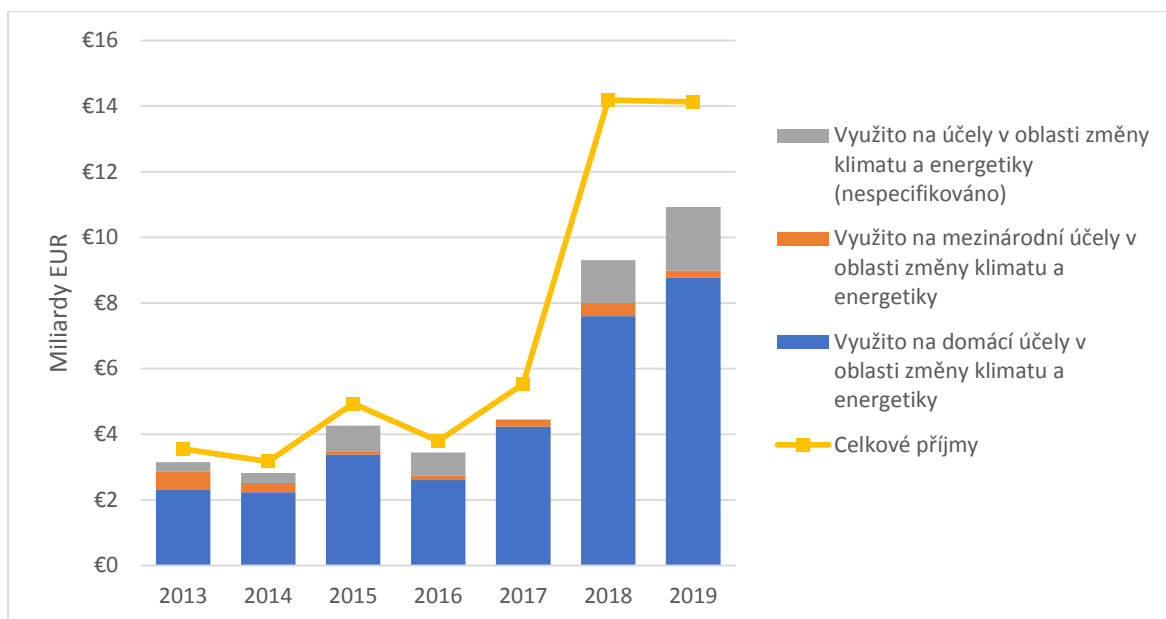
Od roku 2021 bude výzkumný a inovační program Horizont Evropa přispívat na oživení podporující začlenění a rozvoj řešení pro opatření v oblasti klimatu. Alespoň 35 % jeho rozpočtu bude určeno na opatření v oblasti klimatu.

Využívání příjmů členských států z dražeb povolenek v rámci systému EU pro obchodování s povolenkami

Členské státy EU-28 získaly v roce 2019 z dražeb povolenek 14,1 miliardy EUR. Stabílní zvyšování cen uhlíku v minulosti vedlo k pokračujícímu zvyšování příjmů z dražeb povolenek v rámci systému EU ETS. Na rozdíl od toho ukazuje níže uvedený graf č. 10 mírné snížení celkových příjmů v rámci EU ETS za období od roku 2018 do 2019. Toto snížení je způsobeno tím, že v roce 2019 ve Spojeném království nedošlo k žádné dražbě z důvodu ochranných opatření zavedených po brexitu. Dražby byly ve Spojeném království obnoveny v roce 2020.

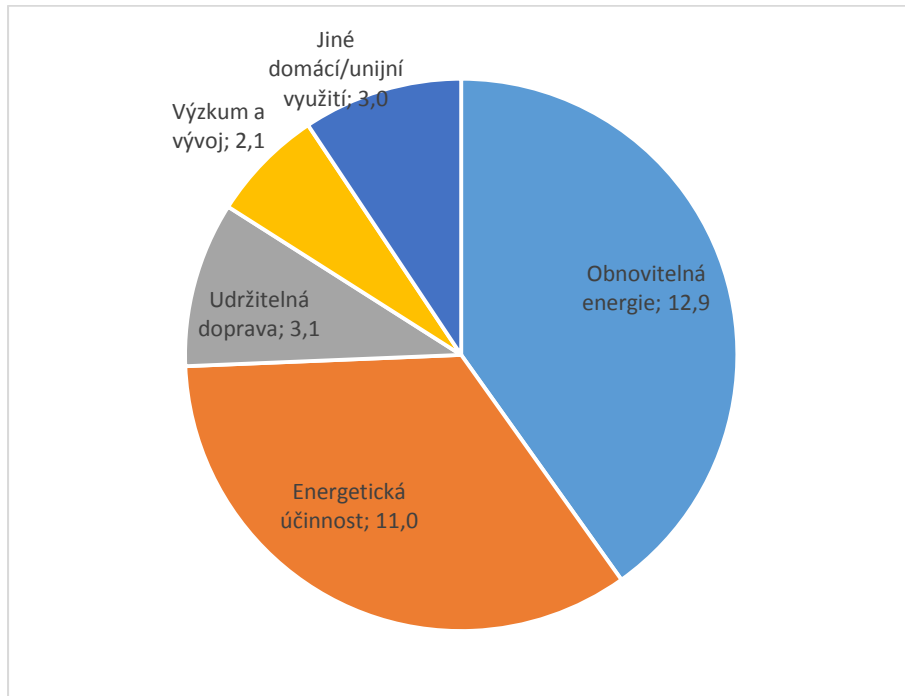
V roce 2019 bylo celkem 77 % těchto příjmů využito nebo se plánuje, že bude využito, v oblasti klimatu a energetiky. Ve srovnání se 70% podílem z roku 2018 se jedná o výrazný nárůst.

Během let 2013–2019 bylo téměř 78 % příjmů věnováno na výdaje v oblasti klimatu a energetiky se 4% podílem celkových příjmů nebo 1,9 miliardy EUR, které byly nasměrovány do mezinárodních výdajů v oblasti klimatu a energetiky.

Graf č. 10: Využití příjmů z dražeb povolenek v rámci systému ETS, 2013–2019 (v miliardách EUR), EU-28

Graf č. 11 ukazuje, že většina příjmů z dražeb povolenek v rámci EU ETS, které jsou využívány na domácí účely, byla během let použita na obnovitelnou energii, energetickou účinnost a udržitelnou dopravu. Na tyto účely bylo v roce 2019 využito 3,7 miliardy EUR, 2,9 miliardy EUR a 0,7 miliardy EUR domácích příjmů.

Graf č. 11: Domácí využití příjmů z dražeb povolenek v rámci systému ETS, 2013–2019 (v miliardách EUR), EU-28

Rezerva pro nové účastníky na trhu (program NER300) v rámci systému ETS

Program NER300 je rozsáhlý program financování inovativních nízkouhlíkových energetických demonstračních projektů. Zaměřuje se na demonstraci inovativních technologií v oblasti obnovitelných zdrojů energie a zachycování a ukládání uhlíku, které je bezpečné pro životní prostředí, na komerční úrovni v rámci EU. Program NER300 byl financován prostřednictvím zpeněžení 300 milionů emisních povolenek z rezervy pro nové účastníky na trhu. Prostředky byly rozděleny mezi projekty vybrané prostřednictvím dvoukolové výzvy k podávání návrhů v prosinci 2012 a v červenci 2014. Ve výsledku získalo 38 projektů z oblasti obnovitelné energie a jeden projekt zabývající se zachycováním a ukládáním uhlíku ve dvaceti členských státech EU financování ve výši 2,1 miliardy EUR. Nyní funguje devět projektů a očekává se, že další tři projekty z druhé výzvy začnou fungovat do 30. června 2021. Jeden projekt se považuje za dokončený a další čtyři projekty se nacházejí v různé fázi rozvoje.

Vzhledem k náročným hospodářským a politickým podmínkám od návrhu programu NER300 nebylo 22 projektů, které byly vybrány pro financování, schopno získat dostatečný vlastní kapitál či přilákat dodatečnou finanční podporu a bylo do července 2020 staženo. Ze stažených projektů z obou výzev k předkládání návrhů se uvolnilo celkem téměř 1,5 miliardy EUR. Pozměněné rozhodnutí o programu NER300 umožnilo opětovné investování nevyužitých finančních prostředků ve výši 708,7 milionu EUR ze zrušených projektů z první výzvy prostřednictvím stávajících finančních nástrojů. Zatím osmi projektům bylo v rámci demonstračních projektů v oblasti energetiky nástroje InnovFin (InnovFin EDP) a dluhového nástroje v rámci Nástroje pro propojení Evropy (CEF) přiděleno téměř 201 milionů EUR z dostupných finančních zdrojů (viz příklad 5). Nevyužitá finanční prostředky ze zrušených projektů z druhé výzvy (v současnosti 746 milionů EUR) budou přičteny ke zdrojům, které jsou k dispozici pro inovační fond.

Příklad 5. Finanční prostředky z programu NER300 opětovně investovány do projektů na výrobu paliva z odpadního plynu z výroby oceli a elektrifikaci veřejné dopravy

Nevyužité prostředky z první výzvy k podávání návrhů (709 milionů EUR) se opětovně investují do InnovFin EDP a dluhového nástroje CEF, které jsou spravovány Evropskou investiční bankou.

Od poslední zprávy o pokroku byly vybrány dva nové projekty, Voltalis z Francie, který zlepšuje energetickou účinnost, a Steelanol zabývající se dekarbonizací ocelářského průmyslu v Belgii (viz níže), aby v rámci InnovFin EDP mohly čerpat nevyužitá prostředky z programu NER300 ve výši až 95 milionů EUR.

Podporu z programu NER300 ve výši přibližně 34 milionů EUR získaly v rámci dluhového nástroje v rámci CEF tři inovativní projekty zabývající se čistou dopravou z Itálie a Německa.

Pomoc na rozvoj projektů financovanou z nevyužitých prostředků programu NER300 využily i další tři projekty zabývající se obnovitelnou energií. Tyto projekty ze Švédska, Itálie a Nizozemska usilují o řešení změny klimatu prostřednictvím rozvoje inovativních demonstračních zařízení, která jsou jediná svého druhu.

InnovFin EDP: Steelanol – výroba paliva z odpadního plynu z výroby oceli

©Jeroen Op De Beeck, ArcelorMittal

Projekt Steelanol, jehož hodnota činí 225 milionů EUR, obdržel úvěr ve výši 75 milionů EUR, který

Pokr. příkladu 5

Dluhový nástroj CEF: Program elektromobility Hamburger Hochbahn

Projekt společnosti Hamburger Hochbahn, provozovatele veřejné dopravy, má za cíl obnovit a elektrifikovat vozidla městské veřejné dopravy v Hamburku. V jeho rámci budou diesellové autobusy nahrazeny 100 elektrickými autobusy a bude zavedena infrastruktura dobíjecích stanic. Tento projekt pro své autobusy využívá 100 % certifikované elektřiny z obnovitelných zdrojů. Společnost očekává, že infrastruktura dobíjecích stanic bude modulární a škálovatelná, jednoduchá na údržbu a vysoce energeticky a nákladově efektivní.

Inovační fond

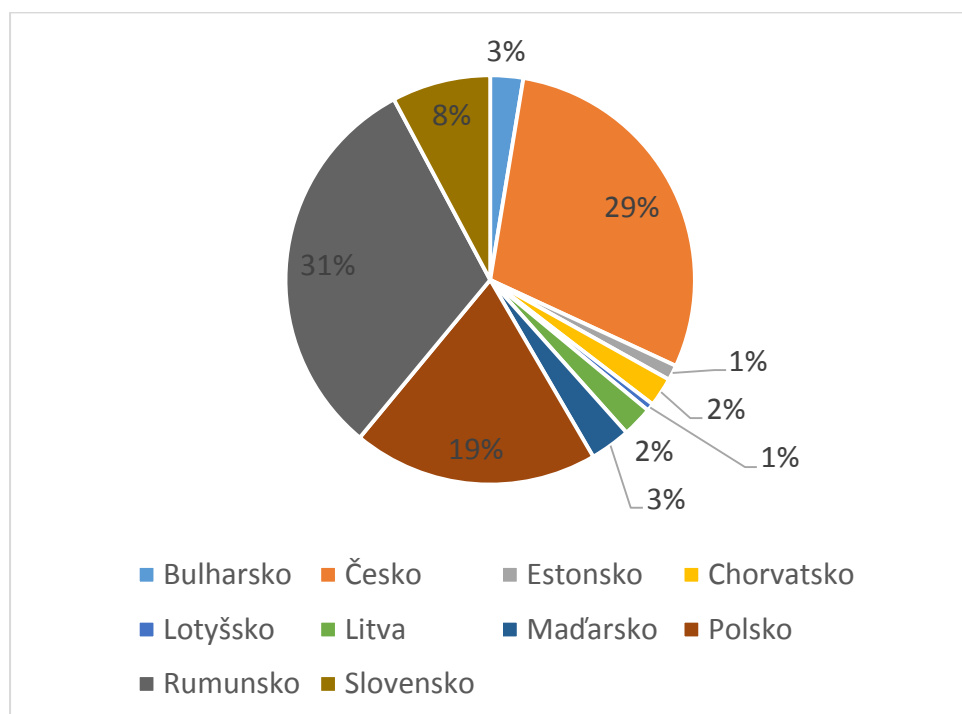
Inovační fond je nízkouhlíkový fond vytvořený v rámci revidované směrnice o systému EU ETS pro čtvrtou fázi. Na konkurenčním základě podporuje nový vývoj trhu a demonstraci inovativních technologií a průlomových inovací na komerční úrovni v odvětvích, na která se vztahuje EU ETS. Sem spadají inovativní obnovitelné zdroje energie, energeticky náročná průmyslová odvětví, zachycování, využívání a ukládání CO₂, ukládání energie a také náhradní produkty a meziodvětvové projekty. Financován je prostřednictvím dražby 450 milionů povolenek a nevyplacených příjmů z druhé výzvy programu NER300. Na konci září 2020 bylo provedeno 31 dražeb, které poskytly více než 590 milionů EUR. V roce 2020 bude doplněno dodatečných 746 milionů EUR z nevyplacených příjmů z programu NER300. Byla zřízena struktura pro provádění fondu a granty budou spravovány Výkonnou agenturou pro inovace a síť (INEA), přičemž Evropská investiční banka způsobilým projektům poskytne pomoc na rozvoj projektů.

V červenci 2020 byla zahájena první výzva k podávání návrhů v hodnotě jedné miliardy EUR, zaměřená na projekty velkého rozsahu. Pravidelné výzvy budou následovat až do roku 2030 a společně pomohou přijít s průlomovými řešeními pro čistou technologii, která jsou potřebná k dosažení klimatické neutrality do roku 2050. Výzva je otevřená pro projekty ve způsobilých odvětvích z členských států EU, Norska a Islandu a také umožňuje spolufinancování z jiných iniciativ veřejného financování, jako jsou státní podpora či další

programy financování z EU. První výzva pro projekty malého rozsahu s kapitálovými výdaji v hodnotě pod 7,5 milionu EUR se plánuje na konec roku 2020.

Modernizační fond

Modernizační fond podpoří nízkouhlíkové investice do odvětví energetiky a širších energetických systémů deseti členských států ze střední a východní Evropy, jež jsou uvedeny ve směrnici o ETS. Pět způsobilých členských států^{xl} se kromě toho rozhodlo převést do modernizačního fondu dodatečné povolenky. V důsledku toho bude mezi lety 2021 a 2030 k dispozici 643 milionů povolenek^{xli}. Podíly způsobilých členských států po těchto převodech jsou zobrazeny v grafu č. 12^{xlii}. Modernizační fond se bude řídit jednoduchým správním postupem. Přijímající členské státy jsou zodpovědné za výběr, financování a vykazování investic a musí dodržovat platná pravidla státní podpory. Komise bude zodpovědná za rozhodnutí o vyplácení, která budou následovat po technickém a finančním hodnocení ze strany Evropské investiční banky. Fond bude fungovat od roku 2021.

Graf č. 12: Podíly způsobilých členských států v modernizačním fondu

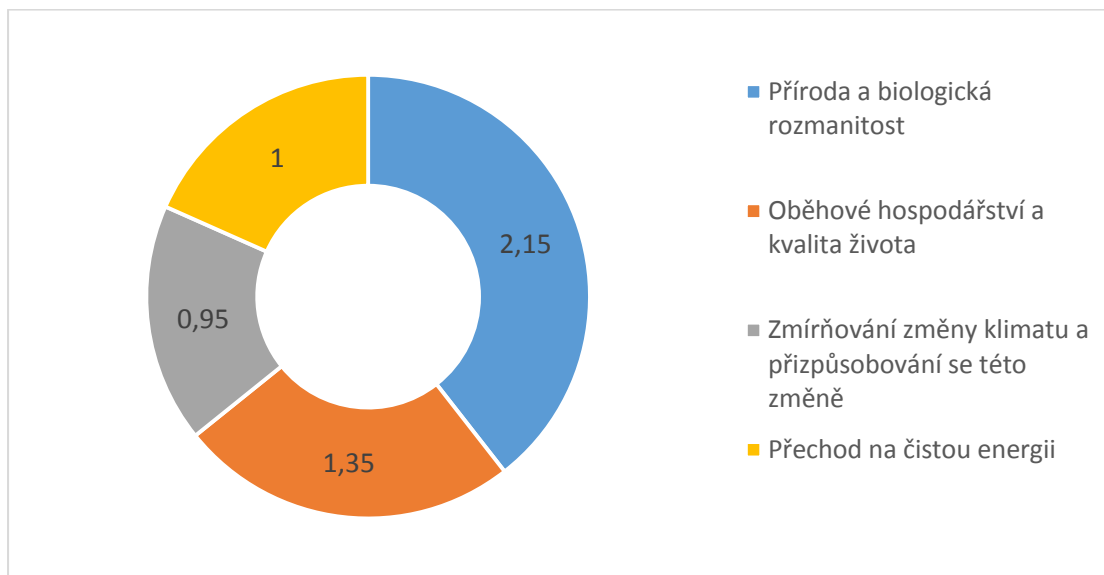
LIFE – oblast klimatu

Program LIFE je nástrojem EU pro financování opatření v oblasti životního prostředí a klimatu, který spolufinancuje projekty s evropskou přidanou hodnotou. Celkový rozpočet na financování projektů v letech 2014 až 2020 činí 2,5 miliardy EUR v rámci podprogramu pro životní prostředí a 0,86 miliardy EUR v rámci podprogramu pro oblast klimatu. Většina projektů v rámci programu LIFE pro životní prostředí nabízí rovněž vedlejší přínosy v oblasti klimatu.

Opatření v oblasti klimatu v rámci programu LIFE podporují projekty v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně i správy a informací v oblasti klimatu. Počet návrhů předložených v rámci výzvy programu LIFE na rok 2019 byl vyšší než v předchozím roce. V rámci výzvy k účasti v programu LIFE na rok 2019 pro tradiční projekty byly pro financování doporučeny návrhy koordinujících příjemců z 13 členských států, přičemž

největší podíl připadá na Španělsko, Itálii a Nizozemsko. Integrované projekty v rámci programu LIFE kromě toho v měřítku regionu, více regionů nebo v měřítku vnitrostátním provádějí plány a strategie v oblasti životního prostředí a klimatu vyžadované právními předpisy EU týkajícími se životního prostředí či klimatu, přičemž jsou návrhy financovány vyšší částkou než tradiční projekty.

Víceletý finanční rámec na období 2021–2027 zahrnuje pro program LIFE pro životní prostředí a oblast klimatu vyšší rozpočet ve výši 5,43 miliardy EUR^{xliii}, přičemž rozdělení pro jednotlivé oblasti je znázorněno v grafu č. 13 níže.

Graf č. 13: Navrhované rozpočtové prostředky na program LIFE na období 2021–2027

Program na podporu strukturálních reforem (SRSP)

Od roku 2016 Komise členským státům poskytla rozsáhlou technickou podporu a odborné znalosti u širokého portfolia projektů souvisejících se zelenou transformací a klimatickou neutralitou. Během provádění programu SRSP došlo k výraznému rozšíření podpory zeleným projektům. V rámci programu SRSP na rok 2020 přispěl přibližně jeden ze čtyř projektů k cílům Zelené dohody pro Evropu, včetně opatření v oblasti klimatu. V roce 2020 byla také zahájena zvláštní výzva k poskytnutí technické pomoci členským státům, které si o ni v rámci přípravy na územní plány pro spravedlivou transformaci zažádaly, a to v souvislosti s mechanismem pro spravedlivou transformaci. Celkově program SRSP na roky 2019 a 2020 podpořil 104 (alespoň částečně) zelených projektů v 25 členských státech. Program SRSP na rok 2020 rovněž podporuje 18 členských států při přípravě na jejich příslušné územní plány pro spravedlivou transformaci. Současně program SRSP na rok 2019 nadále dvěma projekty podporoval přechod od uhlí. V rámci programu SRSP na rok 2020 byly schváleny dva dodatečné úkoly, které členským státům poskytují odborné znalosti, jež jim pomohou dosáhnout ukončení těžby uhlí. Od roku 2020 se na aspekty spravedlivé transformace bude vztahovat také nástroj pro technickou podporu. Rozpočet nástroje pro technickou podporu umí poskytnout odborné znalosti uzpůsobené na míru s cílem podpořit tvorbu a zavádění politik v oblasti klimatu, včetně příslušného školení zaměřeného na budování kapacity mezi vnitrostátními a regionálními orgány.

6. PŘÍZPŮSOBNÍ SE ZMĚNĚ KLIMATU

Dopady změny klimatu je v Evropě a okolním světě možné cítit v čím dál vyšší míře. Posledních pět let bylo dosud nejteplejšími zaznamenanými lety a v Evropě jsou stále běžnější vlny veder, sucha a přírodní požáry. To zdůrazňuje naléhavou potřebu přizpůsobit se nepříznivým účinkům změny klimatu.

Zelená dohoda pro Evropu se větší měrou zaměřuje na přizpůsobování se a staví na výsledcích současné strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, která byla v roce 2013 přijata s cílem připravit členské státy na současné a budoucí dopady změny klimatu:

- ✓ všechny členské státy již přijaly vnitrostátní strategii nebo plán přizpůsobování se změně klimatu;
- ✓ více než 2 700 měst v Evropě se prostřednictvím iniciativy Paktu starostů a primátorů zavázalo posílit svou odolnost vůči změně klimatu, což představuje zvýšení o přibližně 800 zapojených měst od roku 2019;
- ✓ několik vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu obsahuje cíle v oblasti přizpůsobení a zvažuje rizika spjatá s klimatem pro odvětví energetiky;
- ✓ v lednu 2019 byla uvedena nová verze platformy pro přizpůsobení se změně klimatu Climate-ADAPT, a to společně se zveřejněním strategie pro přizpůsobení se změně klimatu na období 2019–2021;
- ✓ Evropská komise zveřejnila čtvrté vydání své zprávy PESETA^{xliv} o řadě odhadů týkajících se dopadů na klima a přizpůsobování se změně klimatu v EU i mimo ni;
- ✓ program LIFE nadále financuje projekty na přizpůsobení se změně klimatu v klíčových oblastech, jako jsou zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, stavebnictví a chráněná území.

Příklad 6. Předcházení lesním požárům v Katalánsku prostřednictvím udržitelné správy lesů

Katalánsko začalo vyvíjet své modely lesního hospodářství ORGEST v roce 2004 jako prostředek udržitelné správy lesů a jejich ochrany před velkými požáry, přičemž nadále mohou produkovat dřevo, korek, piniové oříšky a další zboží. Výsledné pokyny ORGEST jsou souborem ukazatelů pro lesní hospodářství pro různé typy výsadby stromů v regionu. Modely lesního hospodářství ORGEST využívá necelých 60 % plánů lesního hospodářství schválených v regionu od ledna 2014 do června 2017. Více než polovina z nich má kombinovaný cíl zaměřený na výrobu i prevenci.

Projekt **LIFE + DEMORGEST** (společně s doplňkovým přírodním projektem LIFE s názvem Life + Pinassa) poskytl příležitost uplatnit modely ORGEST v krajinném měřítku ve dvou pilotních oblastech s vysokým rizikem požáru a na dalších sedmi demonstračních pozemcích, kde bylo testováno deset modelů ORGEST. Projekt dokázal, že investice do metod předcházení lesním požárům v souladu s pokyny ORGEST mohou generovat 2,5násobek investované částky, pokud jde o návratnost z ekosystémových služeb. Například pozemky vykazují na základě rady získané z modelů ORGEST roční míru absorpce CO₂, která je o 60 % vyšší než v případě neřízených situací, a účinnost využívání vody vzrostla až o 40 %.

Jak bylo oznámeno v rámci z jedné iniciativ spadajících pod Zelenou dohodu pro Evropu, Komise v současné době pracuje na nové, ambicióznější strategii EU o přizpůsobování se změně klimatu, jež má být přijata na začátku roku 2021. Od května do srpna 2020 proběhla

rozsáhlá konzultace se zúčastněnými stranami týkající se nové strategie. Základem pro novou strategii bude strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu z roku 2013, která byla v roce 2018 pozitivně ohodnocena^{xliv}, včetně uvedení několika oblastí ke zlepšení a toho, že je třeba, aby EU:

- sladila svá opatření v oblasti přizpůsobení se změnám klimatu s Pařížskou dohodou, sendajským rámcem pro snižování rizika katastrof a cíli udržitelného rozvoje OSN;
- podpořila více občanských opatření v oblasti klimatu prostřednictvím evropského klimatického paktu;
- posílila infrastrukturu proti extrémním povětrnostním vlivům a dopadům změny klimatu;
- začlenila přístupy založené na ekosystémech do hodnocení a výběru možností přizpůsobení se změně klimatu;
- věnovala v rámci politiky a plánování v oblasti přizpůsobení se změnám klimatu více pozornosti otázkám veřejného zdraví.

V roce 2021 bude v rámci programu Horizont Evropa, jenž navazuje na program Horizont 2020, zahájena ambiciózní mise o přizpůsobení se změně klimatu včetně společenské transformace. Mise Horizont Evropa se budou zaměřovat na výzkum a rozšíření inovací do oblastí, které mají na EU velký vliv, a zapojí občany, průmysl a veřejnou podporu prostřednictvím koordinovaného úsilí, aby bylo dosaženo ambiciózních cílů.

Členské státy podávají pravidelné zprávy v rámci mechanismu civilní ochrany Unie. Komise na základě těchto zpráv a dodatečných důkazů pravidelně zveřejňuje „Přehled přírodních a člověkem způsobených rizik, jimž EU může čelit“^{xlvi}. Zpráva mapuje, a tudíž zlepšuje povědomí o rizicích souvisejících s lesními požáry, záplavami, suchem a jinými extrémními povětrnostními událostmi a připravenost na tato rizika.

7. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE V OBLASTI KLIMATU

Letecká doprava

V říjnu 2019 40. shromáždění ICAO opět zdůraznilo svou podporu celosvětovému tržnímu opatření – systému kompenzací a snižování emisí uhlíku v mezinárodním civilním letectví (CORSIA) a rozhodlo se začít pracovat na dlouhodobém cíli snížení emisí z mezinárodní letecké dopravy, a to s ohledem na jeho přijetí na příštím shromáždění v roce 2022. Již 88 zemí se chce od roku 2021 dobrovolně účastnit, stále však existují nejasnosti ohledně konečného pokrytí a spolehlivosti systému, vzhledem k výhradám zemí s významnými aktivitami v oblasti letectví. V březnu 2019 rada ICAO schválila první soubor šesti programů, které mohou poskytnout jednotky pro kompenzaci emisí během pilotní fáze systému CORSIA v období od roku 2021 do roku 2023. V roce 2020 bylo zahájeno nové období pro podávání žádostí pro druhou vlnu způsobilých jednotek, které jsou momentálně posuzovány, přičemž je rozhodnutí ICAO plánováno na konec roku. Rada ICAO se v červnu 2020 také dohodla na změně základní linie pro systém CORSIA, která se nyní během pilotní fáze bude zakládat pouze na emisích z roku 2019.

Členské státy EU informovaly^{xlvi} ICAO o stávajících rozdílech mezi charakteristikami systému EU pro obchodování s emisemi v oblasti letectví a právně závaznými prvky systému CORSIA, které jsou z důvodu ochrany zájmů EU stanoveny ve standardech a doporučených postupech (SARP). Na 40. shromáždění ICAO EU vydala prohlášení^{xlvi}, ve kterém je uvedeno, že i když EU důrazně podporuje systém CORSIA a od začátku pilotní fáze zůstává zcela zavázána jeho zavádění, zachovává si právo zvýšit úroveň ambicí v oblasti klimatu

s ohledem na boj proti emisím z letecké dopravy a nediskriminaci podle národnosti provozovatelů.

EU již pro EU ETS a CORSIA zavedla integrovaný rámec pro monitorování, vykazování a ověřování. Komise kromě toho do června 2021 posoudí různé možnosti politik pro legislativní návrh, aby změnou směrnice o EU ETS došlo k zavedení dalších aspektů systému CORSIA v EU.

Námořní doprava

Mezinárodní lodní přeprava převáží 80 % světového objemu obchodu a odpovídá za 2–3 % všech emisí skleníkových plynů. Předpokládá se, že se tyto emise v budoucnu výrazně zvýší, pokud nebudou rychle zavedena zmírňující opatření.

Po přijetí původní strategie pro snižování emisí skleníkových plynů Mezinárodní námořní organizací (IMO) v roce 2018^{xlix} se Evropská komise úzce zapojuje do probíhajících jednání ohledně jejího zavádění. Jednání se doposud zaměřovala zejména na krátkodobá opatření, která mohou přinést další snížení emisí před rokem 2023, a to rovněž na základě stávajících opatření IMO¹, jako jsou index energeticky účinného designu a plán řízení energetické účinnosti lodí.

V roce 2019 systém EU pro monitorování, vykazování a ověřování emisí CO₂ z námořní dopravy navíc potvrdil podstatný dopad lodní přepravy, z níž se do atmosféry v roce 2018 uvolnilo více než 138 milionů tun CO₂. Rovněž potvrdil významnou uhlíkovou stopu vnějšího námořního obchodu EU, přičemž přibližně dvě třetiny nahlášených emisí CO₂ pocházejí z plaveb do přístavu nebo z přístavu mimo Evropský hospodářský prostor. Celkově tyto emise CO₂ představují přibližně 3,7 % celkových emisí CO₂ nahlášených^{li} v roce 2018 ze strany Evropské unie^{lii}. V květnu 2020 Komise zveřejnila svou první výroční zprávu o emisích CO₂ z námořní dopravy. Tato zpráva umožňuje komplexní a podrobné porozumění problematice emisí CO₂ z lodí vplouvajících do přístavů v Evropském hospodářském prostoru. Rovněž poskytuje cennou analýzu vlastností a energetické účinnosti lodí, čímž napomáhá identifikovat různé faktory, jež ovlivňují emise CO₂^{liii}. Systém EU pro monitorování, vykazování a ověřování tvůrcům politik poskytuje hodnotné informace k řešení problému emisí skleníkových plynů z lodní dopravy a mohl by vytvořit základ pro příslušná opatření, která budou přijata v rámci Zelené dohody pro Evropu. Právě probíhá přezkum toho, zda je možné systém EU pro monitorování, vykazování a ověřování případně sladit se systémem shromažďování údajů IMO.

V roce 2019 byl v rámci Zelené dohody pro Evropu oznámen soubor opatření s cílem zajistit, aby lodní doprava přispívala k úsilí EU v oblasti klimatu, včetně návrhu rozšířit evropské obchodování s emisemi na odvětví námořní dopravy, aby bylo zajištěno, že cena dopravy bude odrážet její dopad na klima, a zvláštní iniciativy, jež zvýší výrobu a zavádění udržitelných alternativních paliv pro lodě.

Podpora rozvojových zemí

EU a její členské státy jsou stále největšími poskytovateli oficiální rozvojové pomoci rozvojovým zemím na světě – v roce 2019 poskytly 75,2 miliardy EUR. EU, její členské státy a Evropská investiční banka jsou rovněž největšími poskytovateli veřejných prostředků na financování opatření v oblasti klimatu; jejich příspěvek v roce 2019 dosáhl 23,2 miliardy EUR, což oproti roku 2018 představuje nárůst o 6,9 %.

Na podporu opatření v oblasti klimatu v rozvojových zemích na období 2014–2020 poskytne Komise alespoň 14 miliard EUR (nebo průměrně dvě miliardy EUR ročně). V roce 2018 Evropská investiční banka rozvojovým zemím kromě toho poskytla 3 miliardy EUR na

financování opatření v oblasti klimatu. Financuje tak například projekty týkající se energetické účinnosti a obnovitelné energie v Africe a jiných regionech.

Iniciativa globální aliance pro boj proti změně klimatu + (GCCA+) s rozpočtem ve výši 750 milionů EUR z období 2007–2020 přispívá na 20% cíl začleňování oblasti klimatu v období 2014–2020. Stěžejní iniciativa EU GCCA+ pomáhá nejzranitelnějším zemím světa řešit změnu klimatu. Zaměřuje se na budování odolnosti vůči změně klimatu v nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových státech. V roce 2015 se GCCA+ rozšířila, aby zahrнула podporu zemím se středními příjmy týkající se provádění jejich vnitrostátně stanovených příspěvků v rámci Pařížské dohody. Dosud financovala více než 80 projektů v Africe, Asii, Karibiku a Tichomoří. V roce 2018 Komise nadto přislíbila 10 milionů EUR do fondu pro přizpůsobení zřízeného podle Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu.

Dále bude zřízen nástroj technické pomoci, který poskytne technickou pomoc a politické poradenství s cílem podpořit modernizace a zavádění vnitrostátně stanovených příspěvků v rámci klimatických strategií a akčních plánů spadajících pod Pařížskou dohodu. Nástroj rovněž podpoří tvorbu a realizaci národních adaptačních plánů, pozemkových politik a postupů, strategií pro snižování rizika katastrof a strategií pro nízkouhlíkový nebo uhlíkově neutrální rozvoj. Na regionální úrovni EU podporuje adaptační iniciativu Afrika, jež má podpořit přizpůsobování se změně klimatu napříč kontinentem.

EU je společně se svými členskými státy celosvětově hlavním dárce humanitární pomoci, včetně pomoci lidem, kteří jsou vůči dopadům změny klimatu nejzranitelnější. Do programů a projektů humanitární pomoci se ve vyšší míře začleňuje připravenost na katastrofy, včetně těch způsobených změnou klimatu.

Technické poznámky

ⁱ „EU-27“ se rozumí současná EU.

ⁱⁱ EEA (2020), Přibližná inventura skleníkových plynů EU – Odhadovaný ukazatel emisí skleníkových plynů za rok 2019, připravuje se.

ⁱⁱⁱ V přibližné inventuře skleníkových plynů EU za rok 2019 není k dispozici odhad pro emise a objem pohlcování ve využívání půdy, změnách ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF). Pokud se údaje z roku 2018 týkající se LULUCF použijí jako ukazatel pro rok 2019, pak čisté snížení emisí (včetně LULUCF) ve srovnání s rokem 1990 bylo 25 %.

^{iv} Kromě cíle v rámci UNFCCC se EU-27 společně s Islandem a Spojeným královstvím zavázala k závaznému snížení emisí ve druhém kontrolním období Kjótského protokolu (2013–2020). Cílem je snížení emisí o 20 %. Podrobnější informace jsou k dispozici v pracovním dokumentu útvarů Komise [xyz], který jako příloha tohoto dokumentu obsahuje dodatečné informace.

^v Poměr je ilustrační a statisticky nepřesný, jelikož HDP (národní účty) a emise (území) mají odlišné oblasti působnosti.

^{vi} Vzhledem k odlišným oblastem použitým při kvantifikaci scénářů „základní linie“ a „nulové čisté emise“ (kde není zahrnuta mezinárodní letecká doprava, SWD(2020) 176) byly dvě časové řady, které jsou zde prezentovány jako „základní linie“ a „nulové čisté emise“, kalibrovány podle rozsahu stávajícího cíle EU při použití historických emisí včetně mezinárodní letecké dopravy v roce 2019. Cíle snížení pro EU na roky 2020 a 2030 (vyjádřené v procentech) byly navíc převedeny na přibližné mezní hodnoty emisí pro EU-27.

^{vii} IEA (2020), *Sustainable Recovery* (Udržitelné oživení), IEA, Paříž. <https://www.iea.org/reports/sustainable-recovery>

^{viii} Monitor uhlíku: Aktualizace dat 20. srpna 2020. <https://carbonmonitor.org/>

^{ix} Směrnice 2008/101/ES, 19. bod odůvodnění, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32008L0101>.

^x Víceletý finanční rámec EU na období 2021–2027 1 074,3 miliardy EUR a Next Generation EU 750 miliard EUR, hlavní nástroj na provádění balíčku ozdravných opatření.

^{xi} SWD(2020) 205 final.

^{xii} Vzhledem ke změnám oblasti působnosti ETS nejsou časové řady před rokem 2013 jednotné. Tento graf zahrnuje všechny země, které se účastní systému EU pro obchodování s emisemi v příslušných letech. Strop ve fázi 4 se stávajícím cílem 40 %. Letectví je zahrnuto do stropu na období 2012–2019.

^{xiii} C(2020) 2835 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2020_2835_en.pdf.

^{xiv} Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o propojení jejich systémů obchodování s emisemi skleníkových plynů, Úř. věst. L 322, 7.12.2017, s. 3.

^{xv} Dražby pro Spojené království, dočasně pozastavené v roce 2019, byly obnoveny v roce 2020.

^{xvi} Podle dohody o vystoupení Spojené království nadále uplatňuje hlavní ustanovení rozhodnutí o sdílení úsilí.

^{xvii} Nařízení (EU) 2018/842 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 přispívajícím k opatřením v oblasti klimatu za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody

^{xviii} Kvůli brexitu agregované cíle (roční emisní přiděly) pro 27 členských států již přesně nedosahují cílů snížení na úrovni EU vyjádřených v procentech, jak je uvedeno v rozhodnutí o sdílení úsilí a nařízení o sdílení úsilí. Rozdíl pro rok 2030 představuje přibližně jeden procentní bod.

^{xix} Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030, COM(2020) 562 final.

^{xx} V letech 2019 a 2020 členské státy předložily odhady v souvislosti s integrovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu a nařízením (EU) č. 525/2013 o mechanismu monitorování, a to v rámci právních předpisů o sdíleném úsilí. Agregované odhady „se stávajícími opatřeními“ pro odvětví, na něž se vztahuje sdílení úsilí, se zakládají na předložených odhadech emisí skleníkových plynů v rámci nařízení (EU) č. 525/2013 o mechanismu monitorování nebo na integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu podle toho, která z možností je novější. V roce 2020 podalo 13 členských států zprávu o aktualizovaných odhadech emisí skleníkových plynů (AT, BE, CY, DK, EE, EL, HU, IE, LV, LT, LU, PL a SI). Agregovaná plánovaná opatření se zakládají na odhadech emisí skleníkových plynů na rok 2030 „s dodatečnými opatřeními“ pro odvětví, na něž se vztahuje sdílení úsilí, které byly zahrnuty do integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu. Pokud členské státy poskytly odhady v březnu 2020 v rámci nařízení o mechanismu monitorování, které byly kalibrovány podle novějších inventurních údajů, pak byly použity tyto odhady. U členských států, u kterých nejsou k dispozici odhady plánovaných opatření pro odvětví, na něž se vztahuje sdílení úsilí (DK, NL, PT, RO, SE, SK), byly použity tyto náhrady: Cíle nařízení o sdílení úsilí pro Dánsko,

Nizozemsko a Rumunsko, jelikož cíle stanovené v integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu znamenají splnění cílů nařízení o sdílení úsilí na domácí úrovni, vnitrostátní domácí cíle nařízení o sdílení úsilí (SK), s odhady dodatečných opatření předloženými v rámci nařízení o mechanismu monitorování v roce 2019 (PT). Pro SE jsou odhady předloženy v březnu 2019 prezentovány se stávajícími opatřeními; od té doby byla zavedena nebo naplánována určitá opatření s cílem dosáhnout domácího cíle snížení o alespoň 50 % pro odvětví, na něž se vztahuje nařízení o sdílení úsilí, což se projeví až v aktualizovaných odhadech v březnu 2021. U Bulharska je třeba poznamenat, že odhad se stávajícími opatřeními má nižší emise než odhad s dodatečnými opatřeními. Jedním důvodem je to, že vycházejí z různých modelování, „se stávajícími opatřeními“ z odhadů předložených v rámci nařízení o mechanismu monitorování z roku 2019 a „s dodatečnými opatřeními“ z konečného integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu. Použity byly hodnoty ze základního roku 2005, jak byly použity v rámci rozhodnutí o „sdílení úsilí“ a zveřejněny v doprovodném pracovním dokumentu útvarů Komise, např. v SWD(2018) 453 (nejsou-li k dispozici jejich aktualizace ze strany členského státu na základě novějších inventur).

^{xxi} Belgie, Bulharsko, Estonsko, Finsko, Irsko, Kypr, Lucembursko, Německo, Polsko, Rakousko.

^{xxii} Cíle na roky 2021–2024 se vypočítají ve WLTP.

^{xxiii} COM(2020) 662 final.

^{xxiv} Employment and Social Developments in Europe (Zaměstnanost a sociální rozvoj v Evropě), 2019, kapitola 5.

^{xxv} Nařízení (ES) č. 1005/2009 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu. Obsah hodnocení: https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ozone/docs/swd_2019_406_en.pdf

^{xxvi} <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12310-Ozone-layer-protection-revision-of-EU-rules>

^{xxvii} Nařízení (EU) č. 517/2014 o fluorovaných skleníkových plynech.

^{xxviii} Zpráva o F-plynech za rok 2020, EEA, připravuje se.

^{xxix} <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12479-Review-of-EU-rules-on-fluorinated-greenhouse-gases>

^{xxx} <https://ec.europa.eu/clima/news/more-climate-friendly-alternatives-harmful-greenhouse-gases-used-air-conditioning-and-en>

^{xxxi} Trend nahlášeného objemu emisí a pohlcení se v EU liší od započteného vzhledem k poklesu 65 mil. tun ekvivalentu CO₂ čistých emisí zaznamenanému ze strany lesního hospodářství v Rumunsku v roce 2018. V národní inventarizační zprávě EU za rok 2020 je to označeno jako chyba (tabulka 11.6, s. 896). V zápočtech jsou kredity ze strany lesního hospodářství v Rumunsku omezeny na 3,5 % emisí v základním roce.

^{xxxii} Dánsko, Irsko, Itálie, Německo, Portugalsko a Španělsko si vybraly, že do svých zápočtů zahrnou obhospodařování orné půdy; Dánsko, Irsko, Itálie, Německo a Portugalsko si také zvolily obhospodařování pastvin; Rumunsko si vybralo obnovu vegetace.

^{xxxiii} Nahlášené emise a pohlcení z LULUCF v rámci Kjótského protokolu, které jsou zobrazeny v grafu č. 8, se zakládají na konkrétních činnostech a nejsou stejné jako objemy emisí a pohlcení z LULUCF hlášené na základě zemí v rámci inventury úmluvy UNFCCC, jak je uvedeno v grafu č. 1.

^{xxxiv} Nařízení (EU) 2018/841 o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030.

^{xxxv} Směrnice o správcích alternativních investičních fondů 2011/61/EU.

^{xxxvi} Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP).

^{xxxvii} Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU.

^{xxxviii} Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97 ze dne 20. ledna 2016 o distribuci pojištění (přepracované znění).

^{xxxix} Evropská komise zřídila Evropskou radu pro inovace (ERI) jako stěžejní iniciativu zaměřenou na podporu evropských inovátorů s ohledem na rozšíření průlomových a radikálních inovací. Návrh programu Horizont Evropa vyhradil pro ERI 10 miliard EUR.

^{xl} Česko, Chorvatsko, Litva, Rumunsko, Slovensko.

^{xli} https://ec.europa.eu/clima/policies/budget/modernisation-fund_en

^{xlii} Z důvodu vnitrostátních převodů se tyto podíly liší od těch, které jsou uvedeny v příloze IIb směrnice o ETS.

^{xliii} Přidělování je založeno na závěrech Evropské rady.

^{xliiv} <https://ec.europa.eu/jrc/en/peseta-iv>

^{xliv} https://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what_cs

^{xlvi} https://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/swd_2017_176_overview_of_risks_2.pdf. Další zpráva je plánována na listopad 2020.

^{xlvii} <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32018D2027>

^{xlviii} https://www.icao.int/Meetings/a40/Documents/10132_en.pdf (viz s. 79)

^{xlix} Cíle IMO: snížit celkové roční emise skleníkových plynů z mezinárodní lodní přepravy o alespoň 50 % do roku 2050 oproti roku 2008 (revize se plánuje na rok 2023), plná dekarbonizace co nejdříve před koncem století a zlepšení uhlíkové náročnosti o 40 % do roku 2030.

^l Co se týče kvality ovzduší, potvrdila organizace IMO v roce 2016 vstup v platnost přísnější 0,5% globální mezní hodnoty pro obsah síry (snížení ze 3,5 %) v lodních palivech od 1. ledna 2020.

^{li} <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019PC0038>

^{lii} Výroční zpráva Evropské komise o emisích CO₂ z námořní dopravy za rok 2019, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/transport/shipping/docs/swd_2020_82_en.pdf

^{liii} https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/transport/shipping/docs/swd_2020_82_en.pdf